

อนิวัต โพธิ์ประเสริฐ

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล

สำนักงาน ป.ป.ช.

CONTENT

- 1 สาเหตุและประเภทของการทุจริต**
แนวคิดของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ
- 3 การขัดกันแห่งผลประโยชน์**
Conflict of Interests
ความหมายและรูปแบบของการขัดกันแห่งผลประโยชน์
และหลักการ UNCAC
- 5 การจัดการต่อต้านการติดสินบน**
Antibribery Management Systems
หลักการสากลตามมาตรฐาน ISO 37001 และกฎหมาย

- 2 สถานการณ์การทุจริต**
สถานการณ์การทุจริตประเทศไทย
- 4 การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์**
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 กฎหมาย และ
ระเบียบอื่น
- 6 การรับการแจ้งเบาะแสการทุจริต**
ระบบรับการแจ้งเบาะแสการทุจริต และติดตามสถานะ

สาเหตุและประเภท ของการทุจริต

ทุจริต คืออะไร

องค์การสหประชาชาติ

คอร์รัปชัน คือ ไม่ใช่แค่พฤติกรรม
แต่เป็นปรากฏการณ์ (phenomenon)

องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ
(Transparency International - TI)

คอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจ
ในทางที่ผิด (abuse of entrusted power)
เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งใช้ได้ทั้งภาครัฐและ
เอกชน

ทุจริต คืออะไร

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน

ทุจริต หมายถึง ประพฤติซึ่ง ประพฤติไม่ดี
ไม่ชอบธรรม โง่ คดโกง ฉ้อโกง โดยใช้อุบາຍ
หรือเลี้้งเหลี่ยมหลอกลวงเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(1)

โดยทุจริต หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์
ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง
หรือผู้อื่น

ทุจริต คืออะไร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ ทั้งที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

สาเหตุของการทุจริต

Prof. Robert Klitgaard

ศาสตราจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัย

Claremont Graduate University (CGU)

เมือง Claremont ประเทศสหรัฐอเมริกา

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โภ และเอก

จาก Kennedy School of Government

มหาวิทยาลัย Harvard

“สมการคอร์รับชัน” แนวคิดที่สร้างขึ้นโดยเสียงและเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงบ่อยครั้งในทาง
รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรระหว่างประเทศ คือ
Corruption Model C = M + D – A

Monopoly คือ การผูกขาด (การผลิต การให้บริการ หรือการกำหนดราคา)

Discretion คือ การใช้ดุลยพินิจ (การตัดสินใจ)

Accountability คือ ความรับผิดชอบ (ความโปร่งใสตรวจสอบได้)

“การทุจริต = การผูกขาด + ดุลยพินิจ – ความรับผิดชอบ”

Klittgaard เชื่อว่าการทุจริตของประเทศไทยไม่ได้เกิดจากปัญหาทางวัฒนธรรม แต่เป็น “ปัญหาเชิงระบบ” ที่จำเป็นต้องอาศัยแนวทางใหม่มาใช้แก้ไขการทุจริต “รัฐบาลจำเป็นต้องจริงจังกับการแก้ไขปัญหาทุจริตให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น” ต้องทำให้ผู้ที่จะกระทำการทุจริตเห็นว่า “ต้นทุนในการทุจริตนั้นสูงกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ”

“ต้นทุน” ของการทุจริตในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ คือ ผู้ที่จะกระทำการทุจริต จะตัดสินใจ گีต่อเมื่อ “ผลตอบแทนที่ได้ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามนั้นมากกว่าต้นทุนที่ต้องจ่ายไป” เช่น ต้นทุนการถูกจับ และต้นทุนการถูกดำเนินคดี

ประเภทของการทุจริต

Arnold J. Heidenheimer
Michael Johnston
Victor T. LeVine
Editors

Political
Corruption
A Handbook

แนวคิดการคอร์รัปชันทางการเมือง

Arnold J. Heidenheimer & Michael
Johnston

ได้อธิบายแนวคิดและจำแนกประเภทการคอร์รัปชัน
ออกเป็น 3 ประเภท

1. คอร์รัปชันสีขาว (White Corruption) เป็นรูปแบบหรือกระบวนการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคม แต่ประชาชนหรือสมาชิกในสังคมยอมรับการทุจริตเหล่านั้นได้ เนื่องจากเป็นการทุจริตที่เกิดขึ้นหรือสร้างความเสียหายต่อส่วนรวมเพียงเล็กน้อย และสมาชิกในสังคมเห็นว่า การทุจริตประเภทนี้ไม่ควรได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง เพราะการทุจริตในลักษณะนี้ไม่ได้มีความสำคัญหรือสร้างความเดือดร้อนให้กับสังคมที่รุนแรง

2. คอร์รัปชันสีเทา (Gray Corruption) เป็นรูปแบบหรือกระบวนการทุจริตที่อยู่ในระดับกึ่งกลาง ซึ่งประชาชนหรือสมาชิกในสังคมถูกแบ่งออกเป็นสองฝ่ายระหว่างผู้ที่ยอมรับและไม่ยอมรับการกระทำการที่ทำความผิดในประเภทนี้ ซึ่งเป็นรูปแบบการทุจริตที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม แต่ในขณะเดียวกันก็สร้างประโยชน์หรือผลกระทบในทางที่ดีอย่างได้อย่างหนึ่งต่อสังคมอยู่

3. คอร์รัปชันสีดำ (Black Corruption) เป็นรูปแบบหรือกระบวนการทุจริตที่สร้างความเสียหายและผลกระทบที่รุนแรง ซึ่งประชาชนหรือสมาชิกในสังคมทุกฝ่ายต่อต้านไม่ยอมรับกับการทุจริต และสนับสนุนให้มีการลงโทษผู้ทำการทุจริตในประเทศนี้อย่างเต็มรูปแบบตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วการทุจริตประเภทนี้เป็นการสร้างความเสียหายขนาดใหญ่ต่อส่วนรวม สมาชิกในสังคมมองว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมที่จะต้องต่อต้านและลงโทษผู้กระทำการทุจริตอย่างรุนแรง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในลักษณะนี้ขึ้นอีก

สถานการณ์การทุจริต

สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย

CPI

ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

Corruption Perceptions Index: CPI

ประเด็นการประเมินค่า CPI

จาก 9 แหล่งข้อมูล

ประเด็น/แหล่งข้อมูล	BF(TI)	EIU	GI	IMD	PERC	PRS	WEF	WJP	VDEM
1. สินบน		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. การขัดกันแห่งผลประโยชน์		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.นโยบายของรัฐในการแก้ไขปัญหาการทุจริต	✓			✓	✓				
4. การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ	✓	✓			✓				
5. ความโปร่งใสในระบบงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง		✓			✓				

Corruption Perceptions Index: CPI

ผู้ประเมิน : มูลนิธิเบอร์เทลแมนน์ ประเทศไทยเยอรมนี

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย : Napisa Waitoolkiat, Paul Chambers มหาวิทยาลัยนเรศวร

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : จัดเก็บข้อมูลทุกสองปี แต่ไม่ปราฏช่วงเดือนที่จัดเก็บข้อมูล และไม่มีหลักการatyตัวว่าจะต้องจัดเก็บทุกสองปี

สรุปประเด็นคำถาม :

- คุณเห็นด้วยในระดับใดว่าเจ้าหน้าที่รัฐที่ใช้อำนาจในทางมิชอบจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีหรือถูกลงโทษ
- คุณเห็นด้วยในระดับใดว่ารัฐบาลประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI)

EIU

GI

IMD

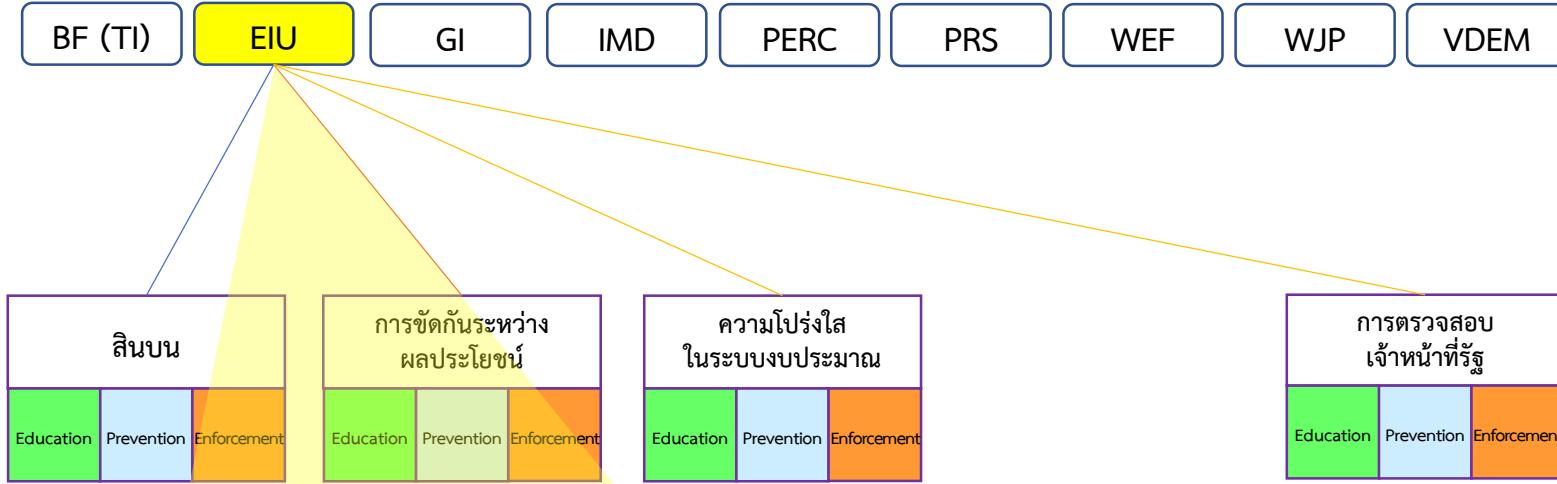
PERC

PRS

WEF

WJP

VDEM

ผู้ประเมิน : Economist Intelligence Unit (EIU) ประเทศไทย (องค์กรวิเคราะห์ข้อมูลที่มีการแสวงหาผลกำไร)

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญของ EIU ประมาณ 2 - 3 คน

กลุ่มเป้าหมาย : ไม่ปรากฏข้อมูลรายชื่อ Expert

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ช่วงเดือนมกราคม – สิงหาคม ในแต่ละปี

สรุปประเด็นคำถาม :

- 1) การจัดสรรงบประมาณและการใช้เงินสาธารณะเป็นไปตามข้อตกลงและมีความพร้อมรับผิดหรือไม่
- 2) รัฐมนตรีหรือหน่วยงานภาครัฐมีการใช้เงินสาธารณะอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่
- 3) มีเงินพิเศษที่สามารถดำเนินการให้จ่ายออกไม่ต้องรับผิดชอบหรือไม่
- 4) โดยทั่วไปแล้วมีการใช้ทรัพยากรสาธารณะอย่างไม่ถูกต้องหรือไม่
- 5) มีข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับการแต่งตั้งโดยยกย้ายจากรัฐบาลโดยตรงหรือไม่
- 6) มีหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐหรือไม่
- 7) มีองค์กรตุลาการอิสระที่มีอำนาจในการจัดการกับการใช้อำนาจในทางมิชอบของรัฐบาล/เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่
- 8) มีรัฐธรรมเนียมปฏิบัติในการจ่ายสินบนเพื่อได้ส่วนลดและได้รับความดีความชอบหรือไม่

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI)

EIU

GI

IMD

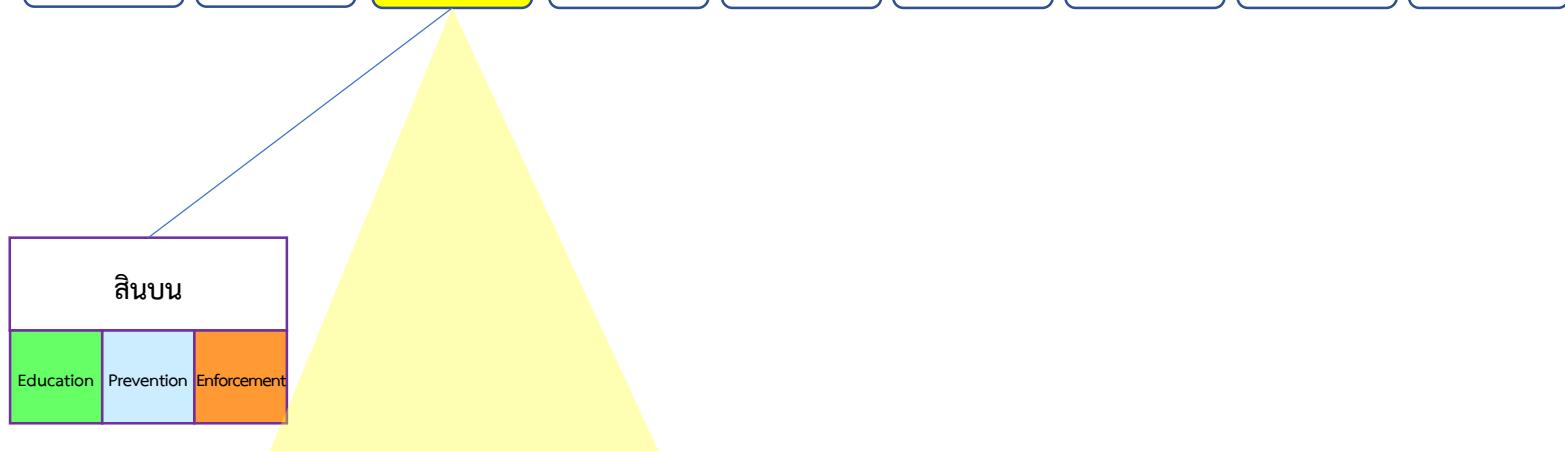
PERC

PRS

WEF

WJP

VDEM

ผู้ประเมิน : บริษัท Information Handling Services (IHS) ประเทศสหรัฐอเมริกา

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละประเทศ ซึ่งได้รับข้อมูลจากกลุ่มลูกค้า ผู้ทำสัญญา กับภาครัฐ นักลงทุน นักธุรกิจ
ผู้รับงานอิสระ และเครือข่ายนักข่าว

กลุ่มเป้าหมาย : ไม่จำกัดข้อมูลรายชื่อ Expert

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ไม่จำกัดช่วงเดือนที่จัดเก็บข้อมูล

สรุปประเด็นสำคัญ : ผู้เชี่ยวชาญจะถูกถามว่า “ความเสี่ยงของการที่บุคคลหรือบริษัทจะต้องเผชิญกับการติดสินบนหรือการคอร์รัปชันในรูปแบบอื่น เพื่อที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น เพื่อให้ได้รับสัญญา เพื่อการส่งออก นำเข้า หรือ เพื่อความสะดวกสบายเกี่ยวกับงานด้านเอกสารต่าง ๆ มีมากน้อยเพียงใด”

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI)

EIU

GI

IMD

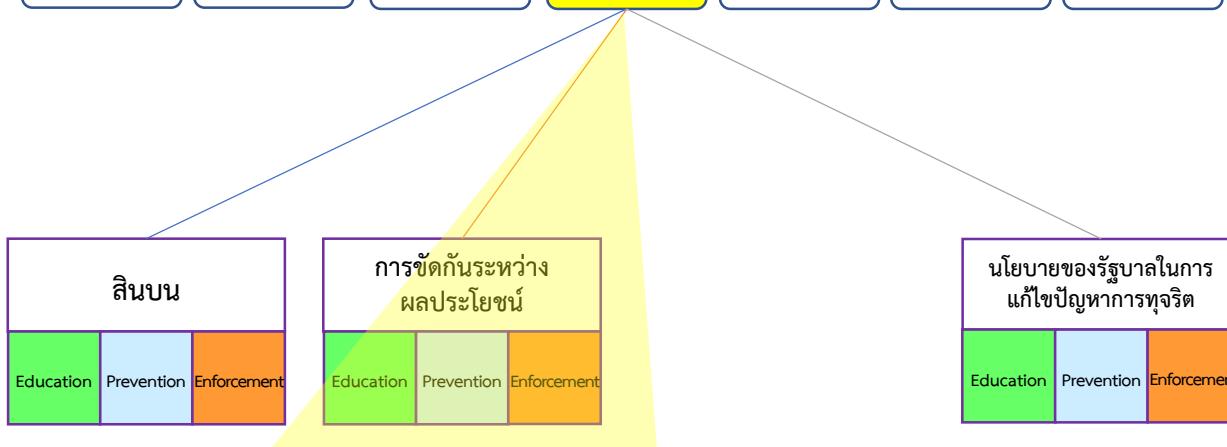
PERC

PRS

WEF

WJP

VDEM

ผู้ประเมิน : IMD World Competitiveness Yearbook ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

วิธีการเก็บข้อมูล : Survey

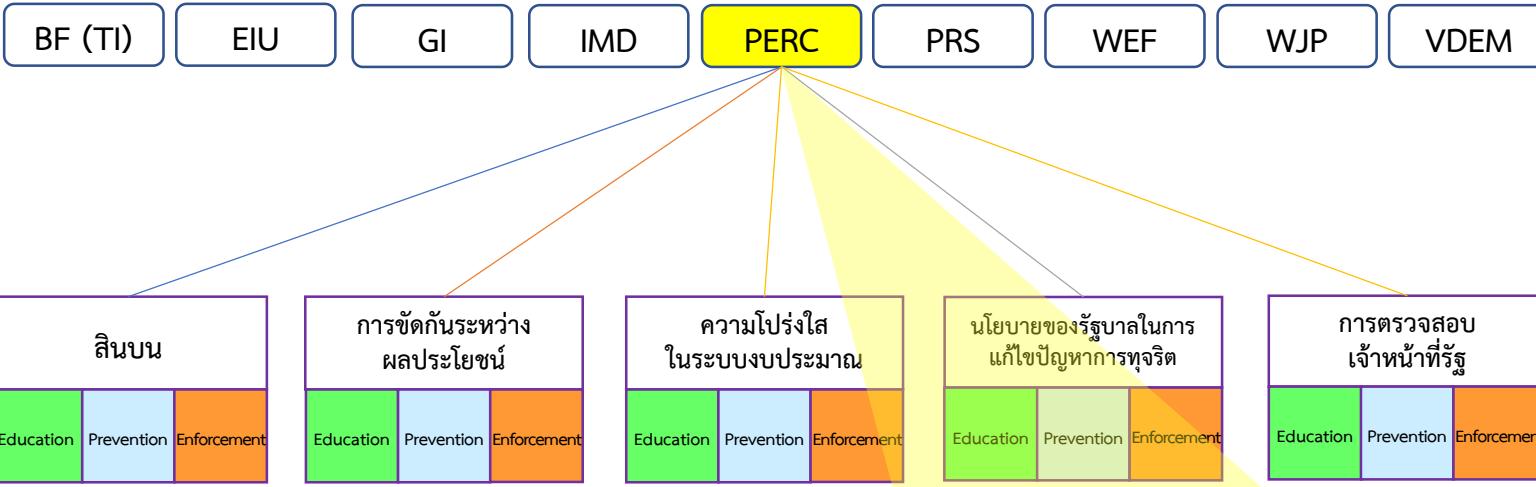
กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหารระดับสูงในภาคธุรกิจ ทั้งผู้ประกอบการที่เป็นคนในประเทศนั้น ๆ ผู้ประกอบการชาวต่างชาติ

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ในแต่ละปี

สรุปประเด็นคำถาม : มีการติดสินบนและการคอร์รัปชันหรือไม่

Corruption Perceptions Index: CPI

ผู้ประเมิน : บริษัท Political and Economic Risk Consultancy, Ltd. เขตบริหารพิเศษช่องกง

วิธีการเก็บข้อมูล : Survey ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ชึ่งหน้า การสอบถามทางโทรศัพท์ ตลอดจนการสอบถามทางอีเมล เป็นต้น

กลุ่มเป้าหมาย : สำรวจข้อมูลจากนักธุรกิจที่ทำงานในประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย ประเทศไทยและอเมริกา และประเทศอื่นๆ โดยรายชื่อผู้ตอบแบบสอบถามได้มาจากสมาคมธุรกิจ ผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ในเอเชีย รวมทั้งผู้แทนของการค้าประเทศไทยต่างๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหารในประเทศไทย ผู้ที่มีสัญชาติเป็นคนไทยนั้นๆ และผู้บริหารชาวต่างชาติ

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ในแต่ละปี

สรุปประเด็นคำถาม : คุณจะให้คะแนนปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทยคุณกำลังทำงานอยู่ในระดับใด

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI)

EIU

GI

IMD

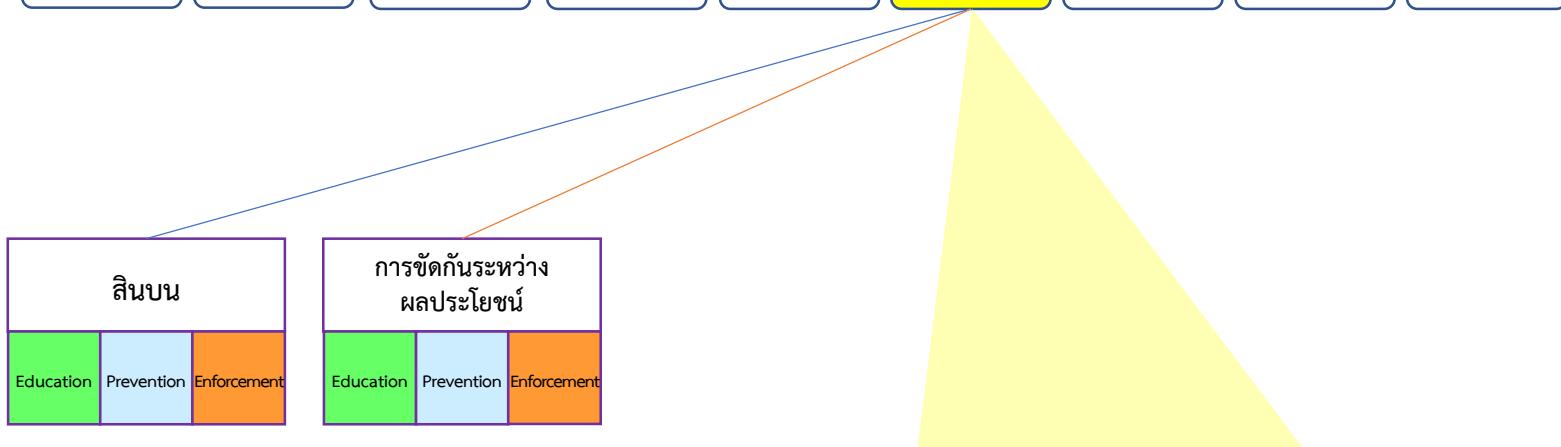
PERC

PRS

WEF

WJP

VDEM

ผู้ประเมิน : The PRS Group ประเทศไทยและอเมริกา (International Country Risk Guide: ICRG)

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert ทั้งนี้ ไม่ปราศจากข้อมูลรายละเอียดของวิธีการเก็บข้อมูล โดยจำกัดการเข้าถึงไว้ให้สำหรับผู้ที่เป็นสมาชิกหรือลูกค้าเท่านั้น

กลุ่มเป้าหมาย : ไม่ปราศรายชื่อกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตัวอย่างที่นักวิจัยของ ICRG

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ช่วงเดือนกันยายน – เดือนสิงหาคม ของปีถัดไป

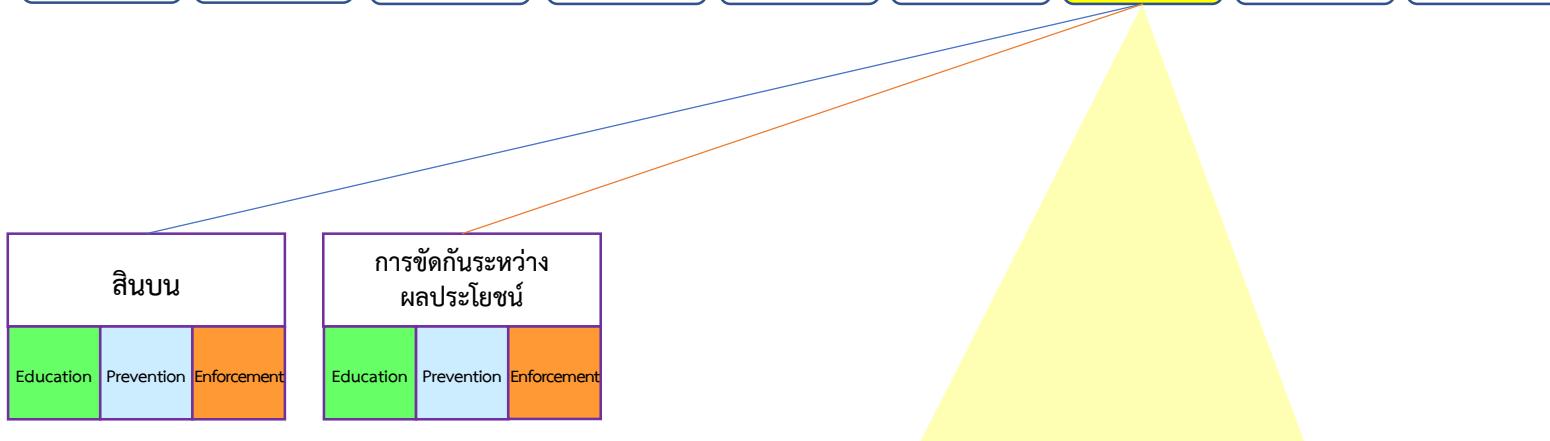
สรุปประเด็นสำคัญ : ขอให้ท่านช่วยให้คะแนนปัญหาการคอร์รัปชัน ทั้งการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นจริงหรือโอกาสที่จะเกิดการคอร์รัปชันจากระบบ

อุปถัมภ์ ระบบเครือญาติ การฝ่ากฏเข้าทำงาน การต่างตอบแทน การระดมทุนที่เป็นความลับและความสมัพนธ์ใกล้ชิดที่นำส่งสัญญาณว่างานการเมือง กับภาคธุรกิจ

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI) EIU GI IMD PERC PRS **WEF** WJP VDEM

ผู้ประเมิน : World Economic Forum (WEF) หรือสถาบันเศรษฐกิจโลก ประเทศไทยเชอร์แลนด์

วิธีการเก็บข้อมูล : Survey ผ่าน “แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร” (Executive Opinion Survey: EOS)

กลุ่มเป้าหมาย : สำรวจความพึงพอใจของนักธุรกิจต่างประเทศ และนักธุรกิจภายในประเทศไทยเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสูงสุดในการทำธุรกิจ สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่จัดเก็บแบบสอบถาม EOS คือ คณะกรรมการมาตรฐานคุณภาพและบริการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : ช่วงเดือนมกราคม – เมษายน ในแต่ละปี

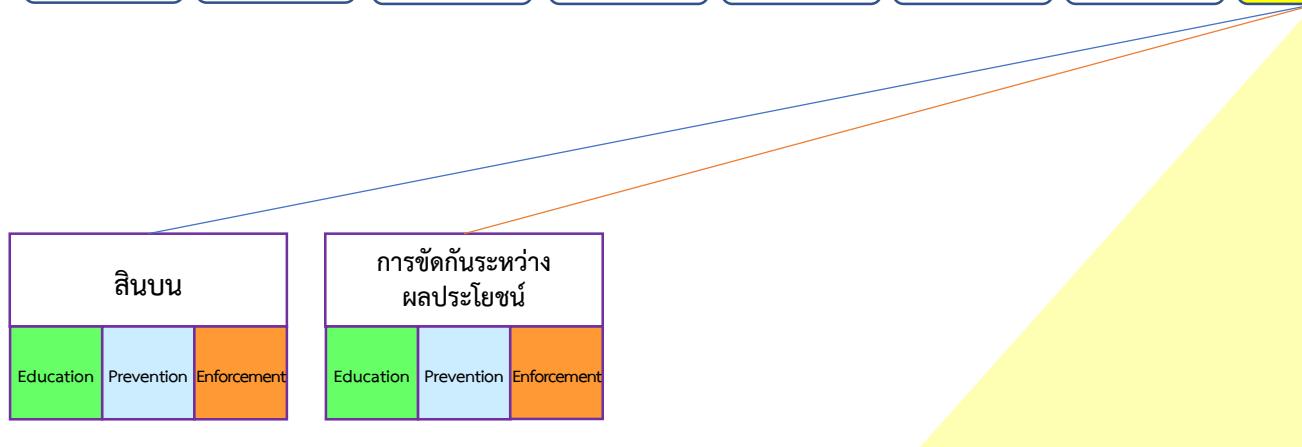
สรุปประเด็นคำถาม : หัวข้อ Irregular Payment and Bribes ถามว่า “ในประเทศไทยของคุณ เป็นเรื่องปกติเพียงใดที่บริษัทจะจ่ายเงินพิเศษโดยไม่มีเอกสารอ้างอิง หรือจ่ายสินบน ที่เชื่อมโยงกับเรื่องต่อไปนี้ 1) การนำเข้า – ส่งออก 2) สาธารณูปโภค 3) การชำระภาษีประจำปี 4) การทำสัญญาและการออกใบอนุญาต และ 5) ได้รับการตัดสินใจที่อื้อฉาวโดยผู้มีอำนาจหน้าที่”

หัวข้อ Diversion of Public Funds ถามว่า “ในประเทศไทยของคุณ การเบี่ยงเบนของกองทุนสาธารณะสู่ บริษัท บุคคล หรือกลุ่มคนทั่วไปอย่างผิดกฎหมาย เป็นอย่างไร

Corruption Perceptions Index: CPI

BF (TI) EIU GI IMD PERC PRS WEF WJP VDEM

ผู้ประเมิน : World Justice Project ประเทศสหรัฐอเมริกา

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert โดยคำตามที่นำมาใช้จัดทำค่าคะแนนเป็นคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้เชี่ยวชาญและประชาชนทั่วไป

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : จัดเก็บข้อมูลทุกสองปี ในช่วงเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน ทั้งนี้ ไม่ใช่หลักการพยายามตัวว่าจะต้องจัดเก็บทุกสองปี

สรุปประเด็นคำถาม : 1) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายบริหารไม่ได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

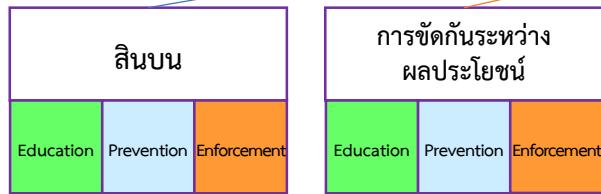
2) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายตุลาการไม่ได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

3) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายติดตามและทหารไม่ได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

4) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสภานิติบัญญัติ ไม่ได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

Corruption Perceptions Index: CPI

ผู้ประเมิน : สถาบันวิจัย V-Dem Institute ประเทศไทย

วิธีการเก็บข้อมูล : Expert

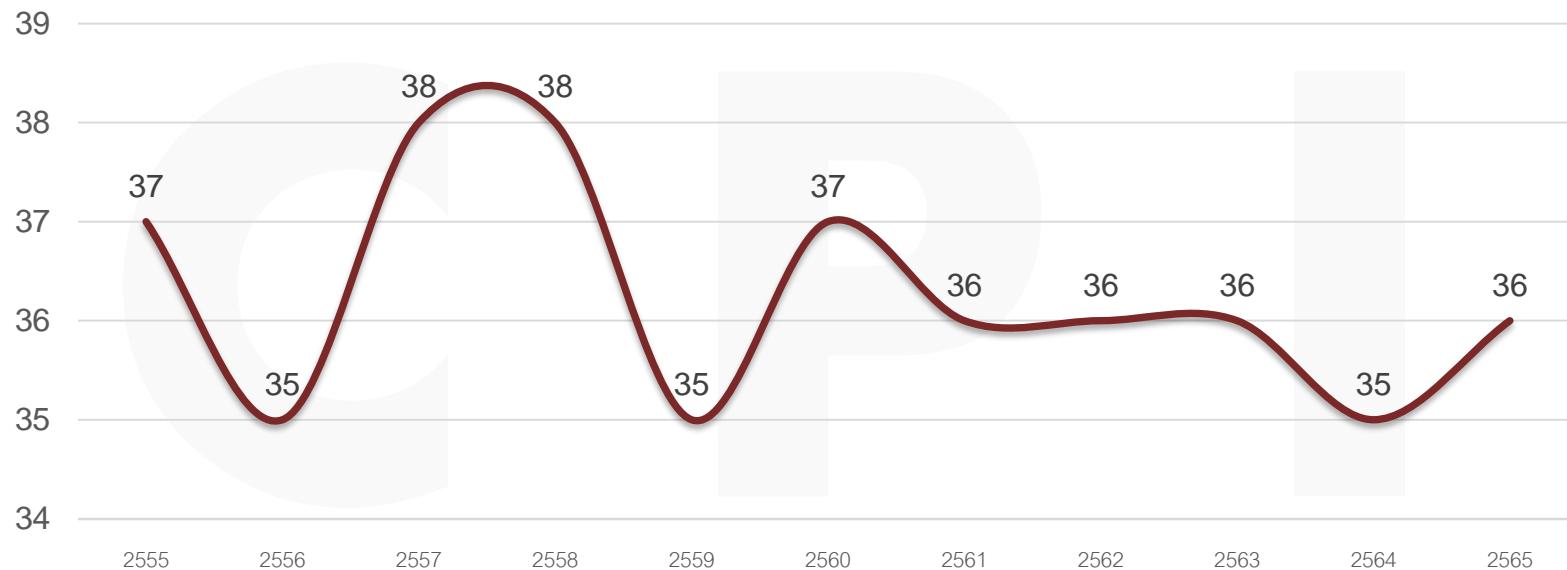
กลุ่มเป้าหมาย : ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง

ช่วงเวลาเก็บข้อมูล : จัดเก็บข้อมูล

สรุปประเด็นคำถาม :

- เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใดในระดับใด และเจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมขโมย เบี้ยดบังเงินหรืองบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเองบ่อยครั้งเพียงใด
- ผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทน มีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใด เป็นประจำหรือไม่ และผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทนเหล่านั้นมีพฤติกรรมขโมย เบี้ยดบังเงินหรืองบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเองบ่อยครั้งเพียงใด
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในประเด็นเหล่านี้ในระดับใด (1) รับเงินสินบนเพื่อช่วยเหลือให้ได้รับสัญญาจากภาครัฐ (2) มีผลประโยชน์ต่างตอบแทนกับภาครัฐกิจเพื่อแลกเปลี่ยนในการว่าจ้างภายหลังจากออกจากงาน (3) ขโมยหรือเบี้ยดบังเงินของภาครัฐหรือเงินจากโครงการบริจาคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ส่วนตัว
- ประชาชนหรือภาคธุรกิจ มีการจ่ายเงินพิเศษ (ที่ไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน) หรือสินบน เพื่อเร่งหรือช่วยลobb กระบวนการของฝ่ายตุลาการในระดับใด

คะแนน CPI ปี พ.ศ. 2555 - 2565

CPI 2023

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย 2566

CPI2023

Corruption Perceptions Index

ประกาศผลเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2567

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

อันดับ
108

จาก 180 ประเทศ

คะแนน
35

จาก 100 คะแนน

CPI 2023

สถิติการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย

ระดับโลก
(จากจำนวน 180 ประเทศ)

ปี 2562
อันดับ
101/180

ปี 2563
อันดับ
104/180

ปี 2564
อันดับ
110/180

ปี 2565
อันดับ
101/180

ปี 2566
อันดับ
108/180

ปี 2562
36 คะแนน

ปี 2563
36 คะแนน

ปี 2564
35 คะแนน

ปี 2565
36 คะแนน

ปี 2566
35 คะแนน

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

สำนักงาน ป.ป.ช.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

CPI 2023

ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทยในอาเซียน

CPI2023
Corruption Perceptions Index

- 1 สิงคโปร์
- 2 มาเลเซีย
- 3 เวียดนาม
- 4 ไทย
- 5 อินโดนีเซีย

ปี 2566	
=	83
▲+3	50
▼-1	41
▼-1	35
=	34

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
the global coalition against corruption

- 6 พhilippines
- 7 ลาว
- 8 กัมพูชา
- 9 เมียนมา
- 10 บรูไน

ปี 2566	
+1	34
-3	28
-2	22
-3	20
-	-

*บรูไน ไม่มีผลการประเมินปี 2565 -2566

สำนักงาน ป.ป.ช.

www.nacc.go.th

CPI 2023

การรวมดัชนี CPI เอเชีย แปซิฟิก

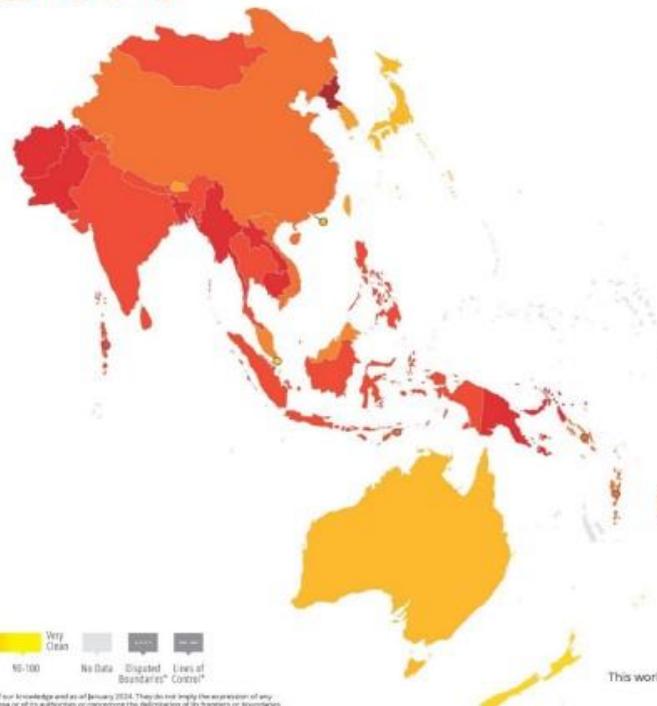
ASIA PACIFIC

→ **45/100**

AVERAGE SCORE

*The designations employed and the presentation of material on this map follow the UN practice to the best of our knowledge as of January 2024. They do not imply the expression of any opinion on the part of Transparency International concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities or concerning the delineation of its frontiers or boundaries.

SCORE COUNTRY/TERRITORY

85	New Zealand
83	Singapore
75	Australia
75	Hong Kong
73	Japan
68	Bhutan
67	Taiwan
63	Korea, South
52	Fiji
50	Malaysia
48	Vanuatu
43	Solomon Islands
43	Timor-Leste
42	China
41	Vietnam
39	India
39	Maldives
35	Nepal
35	Thailand
34	Indonesia
34	Philippines
34	Sri Lanka
33	Mongolia
29	Pakistan
29	Papua New Guinea
28	Laos
24	Bangladesh
22	Cambodia
20	Afghanistan
20	Myanmar
17	Korea, North

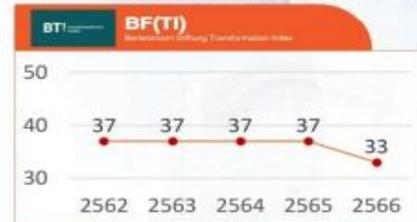
#CPI2023

www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2024) is licensed under CC BY-ND 4.0

CPI 2023

สถิติคะแนนที่ได้รับจากแต่ละแหล่งข้อมูล

เป้าหมายและตัวชี้วัด

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี 2561 - 2565	ปี 2566-2570	ปี 2571 – 2575	ปี 2576 - 2580
ประเทศไทย	ตัวชี้วัด ดัชนีการรับรู้	อยู่ในอันดับ 1 ใน 54	อยู่ในอันดับ 1 ใน 43	อยู่ในอันดับ 1 ใน 32	อยู่ในอันดับ 1 ใน 20
ผลของการทุจริต และประพฤติมิชอบ	การทุจริต ของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 50	และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 57	และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 62	และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 73

ตารางที่ 1 จำนวนคำกล่าวหา จำแนกข้อมูลตามพื้นที่รับผิดชอบและปีงบประมาณที่เกิดเหตุ

พื้นที่	คำกล่าวหา		ปีงบประมาณที่เกิดเหตุ (พ.ศ.)								
	จำนวน (เรื่อง)	ร้อยละ	2566	2565	2564	2563	2562	2552 - 2561	2546 - 2551	2509 - 2545	ไม่ ระบุ*
ส่วนกลาง	963	24.90	362	217	66	65	48	169	7	13	16
ภาค 1	234	6.05	96	68	24	7	3	35		1	
ภาค 2	221	5.71	77	71	21	13	5	30		2	2
ภาค 3	482	12.46	181	152	49	28	10	55	1	1	5
ภาค 4	428	11.07	143	152	46	18	12	52	2	1	2
ภาค 5	269	6.95	105	74	20	8	4	40	2	14	2
ภาค 6	350	9.05	163	90	25	8	10	50	1		3
ภาค 7	317	8.20	118	87	27	10	8	61	4		2
ภาค 8	367	9.49	145	106	38	13	14	41	2	4	4
ภาค 9	237	6.13	70	81	31	21	4	24		1	5
ทั่วประเทศ	3,868	100	1,460	1,098	347	191	118	557	19	37	41
ร้อยละ			37.75	28.39	8.97	4.94	3.05	14.40	0.49	0.96	1.06

หมายเหตุ : * เนื่องจากผู้แจ้งเบาะแส/ผู้ร้องไม่ได้ระบุปีที่เกิดเหตุ จึงไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นปีงบประมาณใด

ที่มา : ระบบตรวจสอบคำกล่าวหา (PESCA) และระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)

ประมาณผลโดย : สำนักวิจัยและบริการวิชาการศักยภาพป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

**ตารางที่ 2 วงเงินงบประมาณของโครงการหรือจำนวนเงินที่มีการทุจจิตรตามคำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช.
รับไว้ดำเนินการเอง จำแนกตามประเภทคำกล่าวหา**

ประเภทคำกล่าวหา	สำนักงาน ป.ป.ช. รับดำเนินการเอง	
จัดซื้อจัดจ้าง	13,391,804,935	1,439
ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	8,786,607,077	987
ยักยอก/เบี้ยดบังเงินหรือทรัพย์สินของราชการ	1,899,186,905	345
ทุจริตในการจัดทำงบประมาณ/โครงการ/เบิกจ่ายเงินในโครงการเป็นเท็จ	1,270,871,938	183
ออกเอกสารลิขิตเท็จ	651,337,486	209
เรียกรับสินบน	171,676,963	249
ร่ำรวยผิดปกติ	68,199,983	132
การบริหารงานบุคคล (การบรรจุ/แต่งตั้ง/เลื่อนตำแหน่ง/ยกย้าย/ลงโทษวินัย)	4,179,709	234
ฝ่าฝืนจริยธรรม	2,749,530	33
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	1,094,213	57
ผลรวมทั้งหมด	26,247,708,738	3,868

ที่มา : ระบบตรวจสอบคำกล่าวหา (PESCA) และระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)
ประมาณผลโดย : สำนักกวิจัยและบริการวิชาการศึกษาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

ตารางที่ 36 สถิติเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณของโครงการหรือจำนวนเงินที่มีการทุจวิตของเรื่องที่ชี้มูลความผิด
ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566 จำแนกตามประเภทคดี

ลำดับ	ประเภทคดีกล่าวหา	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (ล้านบาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ล้านบาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ล้านบาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ล้านบาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ล้านบาท)	ผลรวม (ล้านบาท)	ร้อยละ
1	จัดซื้อจัดจ้าง	8,432.81	869.68	6,961.41	3,011.92	331,030.43	350,306.24	87.81
2	ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	1,492.82	31,585.50	269.87	5,111.22	1,998.08	40,457.50	10.14
3	ยักยอก/เบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของราชการ	0.00	758.63	62.00	1,054.22	1,637.16	3,512.01	0.88
4	ทุจริตในการจัดทำงบประมาณ/โครงการ/เบิกจ่ายเงินในโครงการเป็นเท็จ	240.89	26.32	90.51	802.66	1,212.60	2,372.98	0.59
5	การบริหารงานบุคคล (การบรรจุ/แต่งตั้ง/เลื่อนตำแหน่ง/ โยกย้าย/ลงโทษวินัย)	82.21	194.14	612.03	246.28	196.84	1,331.51	0.33
6	เรียกทรัพย์สินบน	205.94	32.97	6.50	6.26	86.94	338.61	0.08
7	การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	0.32	8.79	306.18	1.50	4.73	321.51	0.08
8	ออกเอกสารลิขิตที่ดิน	0.00	0.00	108.62	46.00	84.57	239.18	0.06
9	รั่วรอยเดินทาง	52.06	11.30	3.50	7.84	0.00	74.71	0.02
10	ฝ่าฝืนจริยธรรม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.86	0.86	0.00
ผลรวมทั้งหมด		10,507.05	33,487.34	8,420.62	10,287.90	336,252.19	398,955.11	100.00

ที่มา : ระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)

ประมวลผลโดย : สำนักวิจัยและบริการวิชาการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

ตารางที่ 38 สถิติจำนวนคำกล่าวหาและวงเงินงบประมาณหรือจำนวนเงินที่มีการทุจริตระหว่าง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ที่มีจำนวนต่ำกว่า 500 ล้านบาท จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน คำกล่าวหา (เรื่อง)	ผลรวมวงเงินงบประมาณ หรือจำนวนเงินที่มีการทุจริต 5 ปีงบประมาณ (บาท)
หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุชื่อ	12,095	8,942,807,139
กระทรวงการคลัง	795	4,638,953,871
กระทรวงมหาดไทย	4,090	4,459,922,980
กระทรวงพาณิชย์	169	3,684,295,612
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	973	2,346,436,788
กระทรวงคมนาคม	969	2,143,902,205
หน่วยงานอิสระท่านรัฐธรรมนูญ	470	1,662,468,000
กระทรวงก้าวไกล	428	1,294,688,914
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1,056	1,222,882,702
กระทรวงศึกษาธิการ	2,440	1,206,654,538
สำนักงานพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	3,850	982,891,221
ส่วนราชการมีฐานะเป็นกิจการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง	287	767,953,294
กระทรวงแรงงาน	95	534,537,590
หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	236	502,996,655
กระทรวงสาธารณสุข	832	383,203,644
กระทรวงพลังงาน	139	343,428,972
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	783	277,196,263
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	223	241,368,346
สำนักนายกรัฐมนตรี	238	230,527,965
กระทรวงยุติธรรม	551	165,204,762
กระทรวงอุตสาหกรรม	139	152,563,595
กระทรวงพัฒนาสังคม	136	145,180,702
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	122	133,720,773
ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวงทุกวง	452	128,954,908
ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือหน่วยงานอื่นๆ	238	61,794,622
กระทรวงการค้าปลีก	14	60,013,960
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	195	47,329,290
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	15,000,000
หน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	24	4,198,384
ผลรวมทั้งหมด	32,041	36,781,077,693

ที่มา : ระบบตรวจสอบคำกล่าวหา (PESCA) และระบบบนเว็บไซต์การจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)

ประมาณผลโดย : สำนักวิจัยและบริการวิชาการสำนักการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

ตารางที่ 39 สถิติจำนวนคำกล่าวหาและวงเงินงบประมาณหรือจำนวนเงินที่มีการทุจริตระหว่าง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 ที่มีจำนวน 500 ล้านบาทขึ้นไป จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน คำกล่าวหา (เรื่อง)	ผลรวมวงเงินงบประมาณ หรือจำนวนเงินที่มีการทุจริต 5 ปีงบประมาณ (บาท)
กระทรวงคมนาคม	4	139,969,099,456
กระทรวงศึกษาธิการ	5	55,155,000,000
กระทรวงอุตสาหกรรม	1	30,000,000,000
กระทรวงคลัง	6	23,792,400,928
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	2	21,100,000,000
หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุชื่อ	4	16,485,320,990
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือหน่วยงานอื่นๆ	1	11,000,000,000
กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	5	10,481,427,000
หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	1	10,155,560,000
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1	7,080,000,000
กระทรวงก้าวไกล	2	6,590,002,270
กระทรวงพลังงาน	4	6,358,590,000
สำนักงานพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	2	5,638,148,165
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	2	3,535,000,000
กระทรวงภาคใต้	3	3,272,040,789
ส่วนราชการมีฐานะเป็นกิจการในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง	1	2,720,000,000
กระทรวงยุติธรรม	2	2,358,560,000
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1	1,500,000,000
กระทรวงพาณิชย์	1	1,496,814,636
สำนักนายกรัฐมนตรี	1	600,000,000
กระทรวงสาธารณสุข	1	590,000,000
ผลรวมทั้งหมด	50	359,877,964,234

ที่มา : ระบบตรวจสอบคำกล่าวหา (PESCA) และระบบบนเว็บไซต์การจัดการเรื่องร้องเรียนและคดี (CCMS)

ประมาณผลโดย : สำนักวิจัยและบริการวิชาการสำนักการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช.

การทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง

1. ไม่ระบุเหตุผลความจำเป็น
2. มีลักษณะแบ่งซื้อแบ่งจ้าง
3. จัดซื้อก่อนราคามาตรฐานครุภัณฑ์
4. จัดซื้อก่อนขออนุมัติ
5. ไม่เผยแพร่ประกาศสอบราคา
6. ไม่ส่งประกาศเผยแพร่ไปยังผู้ประกอบการโดยตรง
7. ไม่ประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง
8. การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้แต่งตั้งผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคา ร่วมเป็นกรรมการ
9. การคำนวนราคาไม่ได้มีการถอดแบบจริง
10. กำหนดราคาวัสดุก่อสร้างไม่เป็นไปตามประกาศสำนักงานพานิชย์จังหวัด
11. ไม่คิดคำนวนราคากลางในพื้นที่หรือห้องที่
12. ไม่ควบคุมงาน ไม่ตรวจวัดปริมาณงานจริง
13. ตรวจรับงานจ้างทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการ
14. ประกาศพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยที่ไม่ได้เกิดภัยพิบัติจริง
15. ไม่ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะ ที่ป่าไม้ หรือลำน้ำ

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ Conflict of Interests

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

Conflict of Interests

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ขัดกัน

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

Conflict of Interests

ผลประโยชน์ขัดแย้ง

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน

ประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ความหมาย

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

“

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ

หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความล้มเหลวส่วนตนเข้ามามีอิทธิพล หรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ

หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการทางเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมีได้หลายรูปแบบไม่จำกัด
อยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ
ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย

John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม” ออกเป็น 7 รูปแบบ

7 รูปแบบ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
2. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา
3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ
4. การทำงานพิเศษ
5. การรู้ข้อมูลภายใน
6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว
7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

1

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)

การผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของวัณ ลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลกระทบการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้นได้ส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

គឺតិនបនទៀត្រសង្គម

កំណែ ...

ទីស្តីបាលមើគុណការ “ជាខោយ
នោះបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
ប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

អាសកកេណៈវារ៉ាន់ខែនីងឯកការ
ដែលបានប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

វត្ថុប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

មើការប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

សកម្មភាពប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

មើការប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ
នៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

ធម្មតារណ៍

បាយ ក. បើបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

▶ ត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

ការប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

ខាងក្រោមនេះ ត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

សមាគមការប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

បាយ ក. ជាផ្លូវការការប្រាយការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការនៃបានដែលអាចផ្តល់ព្យូរត្រួតការ

ผลกระทบดำเนินคดี

ศาลมีคำพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานดำเนินตรวจสอบ กองดำเนินตรวจสอบ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรื่องบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานดำเนินตรวจสอบเรื่องบรรทุกน้ำมันไปด้วยดังแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่ายได้ จากผู้ประกอบการ
 2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ดำเนินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี้ยเสีย涼ให้เจ้าหน้าที่ ก็ต้องว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในดำเนินแห่งหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมีชอบด้วยหน้าที่
 3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่า **ไม่ได้เรียกรับเงิน** และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงิน จึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่
- ▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีบัญชีประจำและยังไม่ได้รับเงินอันอาจทำให้เอกสารเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. **จึงเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สໍาหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในดำเนินแห่งนั้น ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมีชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาล ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาเมืองทูตบรรเทาโภต ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท ซึ่งโภตจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี**

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

2

การทำธุรกิจกับตนเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญา
ที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยการเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญา หรือเป็นของเครือญาติ
ในสถานการณ์ที่เป็นหั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริม
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค
"การจัดทำแปลงสาหร่ายระบบ
การให้น้ำหนืดอัตโนมัติ"

- เมื่อจัดซื้อ
 - วัสดุอุปกรณ์ระบบหัวหยด
ราคา 1,412,000 บาท และ
 - ถังพันธุ์ส้มเขียวหวาน
ปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น
ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ
1,700,000 บาท

● โครงการส่งเสริม ...
การปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาหร่าย
แบบให้เปล่า เมื่อให้บริการ
ทางวชาการแก่เกษตรกรโดย
ไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอด
ระยะเวลา 7 ปีของอาชีวกรรมการ
และหลังครบกำหนด 7 ปี
ทางราชการจะดำเนินการต่อไป
กับผู้ปลูกที่ได้รับความช่วยเหลือ
ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องจ่าย
ค่าใช้จ่ายใดๆ อีก

นาย ข. เกษตรอำเภอ
ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาหร่าย

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภรรยา
เกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาหร่าย
และนาง ส. ได้ให้ความยินยอม
ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตน
จัดทำแปลงสาหร่าย แบบให้เปล่า

นาย ก. เกษตรจังหวัดจึง
ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตาม
ขั้นตอนของทางราชการ

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าพนักงานของรัฐ

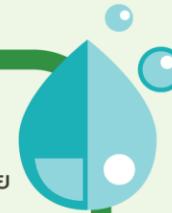
- โครงการส่งเสริม ...
การปลูกสัมเชี่ยวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือคนอื่น เป็นองค์กร กิจการนั้น ต้องระหว่างโภชนาคุกคิดดังได้หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถ้วนสองแสนบาท”

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือบูลเหดชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกสัมเชี่ยวหวาน ปลอดโรค "การจัดทำแปลงสาридระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน" โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการดังต่อไปนี้
ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับ และการติดตั้งที่ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาридเป็นของนาง ส. ภารียาของนาย ก.

แม้การจัดทำที่ดินแปลงสาridนาย ข. เกษตรอู่เงาอีบันผู้จัดทำที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการจัดทำด้วย ก. ไม่อาจปฏิเสธ ความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และบุญธรรมด้วยความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์ และกิ่งพันธุ์สัมเชี่ยวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในด้วยโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ต้องว่านาย ก. เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือภัยดาบเนื้องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

3

การทำงานหลังออกจาก ตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post - employment)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหลังออกจากตำแหน่งหรือเกษียณแล้ว ไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพล หรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งนั้น **หากประโยชน์จากการหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง**

การณิตัวอย่าง

01

ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ

02

ผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ไปเป็นผู้บริหารให้กับ
บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นคู่สัญญาภักดิ์กรมประชาสัมพันธ์

03

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรง
ตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อ
ประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

4

การทำงานพิเศษ

(Outside employment or Moonlighting)

รูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

กรณีตัวอย่างการรับงานพิเศษ

01

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร รับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

02

ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ ตั้งบริษัทเอกชน เกี่ยวกับการพิมพ์

03

เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการเพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

5

การรู้ข้อมูลภายใน

(Inside information)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง หรือพวกร้อง อาจจะนำไปประโภตโดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

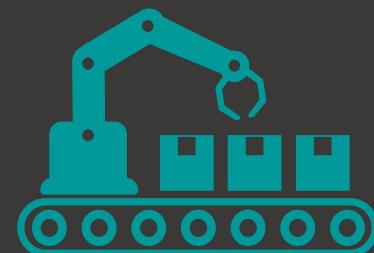
กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

02

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการข่ายโทรศัมนาคมได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงการข่ายโทรศัมนาคม และแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

คดีทุจริตสอบข้าราชการครู

นาย A. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนแห่งหนึ่ง และ นาย B. อาจารย์ใหญ่ อีกโรงเรียนหนึ่ง ทั้งคู่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ และอำนวยการสอบ เป็นกรรมการสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง หรือสัมภาษณ์ (ภาค ค.) ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครู แม้จะ เป็นเพียงกรรมการสัมภาษณ์ แต่การเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการสอบย่อม ครอบคลุมตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งจนถึงวันที่การสอบเสร็จสิ้น หากใช้มี หน้าที่เฉพาะในช่วงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น

การที่ นาย A. และ นาย B. ร่วมกันนำข้อสอบซึ่งเป็นความลับทางราชการไป เปิดเผยเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ และก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้เข้าสอบแข่งขันคนอื่น ๆ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ

ศาลพิพากษาลงโทษ

ตาม พ.อัญญา ม.

157 และ ม. 164

ลงโทษจำคุก

คนละ 5 ปี

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

6

การใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว

(Using your employer's property for private advantage)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการ ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ เท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพากพ่อง หรือการใช้ให้ผู้ใดบังคับบัญชาไปทำงาน ส่วนตัว

จด 1.3 ล้าน ประชุมวิชาการบังหน้า
เลี้ยงเกี้ยวนโดย sageek

watchdog.act

คดี ให้กู้ของกลาง

ตัวแทน รองนาย อบจ. ส.

ได้รับมอบอำนาจจากนาย อบจ. ส.
ให้มอบอำนาจในเรื่องต่าง ๆ

อนุมัติ

ใช้ถอนบันทึกสำเนาคลัง

นาย N. กำ็บันทึกขออนุมัติ

- ใช้ถอนบันทึกสำเนาคลังของ อบจ. ส.
- ไปใช้ปฎิบัติราชการ 2 ครั้ง
- นำเอกสารดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ที่บ้าน

นาย N. ในฐานะรองนาย อบจ.
รักษาการแทนนาย อบจ.
เป็นผู้ดูแล อนุมัติให้ดูแลอย่าง
ใช้ถอนบันทึกสำเนาคลัง

นาย N. ได้ร่วมกับ นาย N. สมาชิกสภา อบจ. ส.
นำเอกสารดังกล่าวไป **จำนำ** เป็นประกันเงินกู้
ไว้แก่ห้าง P. เป็นเงิน 500,000 บาท เป็นเวลา
นาน 6 เดือน และไม่ประสงค์จะได้ก้อน
เพื่อส่งคืนให้แก่ อบจ. ส.

ในช่วงเวลาที่รอดยกตัวส่วนกลาง
จำนำอยู่กับห้าง P.

นาย N. นำไป **สั่งซื้อค่าน้ำมันเชื้อเพลิง**
สำหรับรถยนต์ส่วนกลางไปใช้กับ

รถยนต์คันอื่น โดยเบิกจ่าย
เงินค่าบ้านเชื้อเพลิง รวม 5 ครั้ง

เป็นเงินกว่า **100,000 บาท**
ก้อนที่เวลาดังกล่าว ไม่ได้รอดยกตัว
ส่วนกลางไปใช้ปฎิบัติราชการ

“ทุจริตนำรถหลวงไปจำนำ และยังเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง”

คำพิพากษา . . .

นาย N. มีหน้าที่ดูแลรักษาภาระโดยส่วนกลางที่ใช้ในราชการ
ได้รู้เห็นยินยอมให้นาย N. นำรถโดยส่วนกลางไปจำนำ ถือได้ว่า
เป็นการร่วมกันแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
อันเป็นการเบิดบังทรัพย์เป็นของตนเองหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต

เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือ
รักษาทรัพย์ได้เบิดบังทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่น
โดยทุจริต

นาย N. นำไปสั่งซื้อค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับโดยส่วนกลางไปใช้กับภาระโดยส่วนกลางไม่ได้รู้ไปใช้งานในการปฏิบัติราชการ แต่ลับทำรายงานการให้หน่วยนั้น
เข้าสู่เพลิงโดยส่วนกลางดังกล่าวขึ้นเป็นเท็จ ส่อแสดงเจตนาไม่สุจริต มุ่งหมายเพื่อได้รับประโยชน์
ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษา
ทรัพย์ได้ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเลี้ยงหายแก่รัฐ

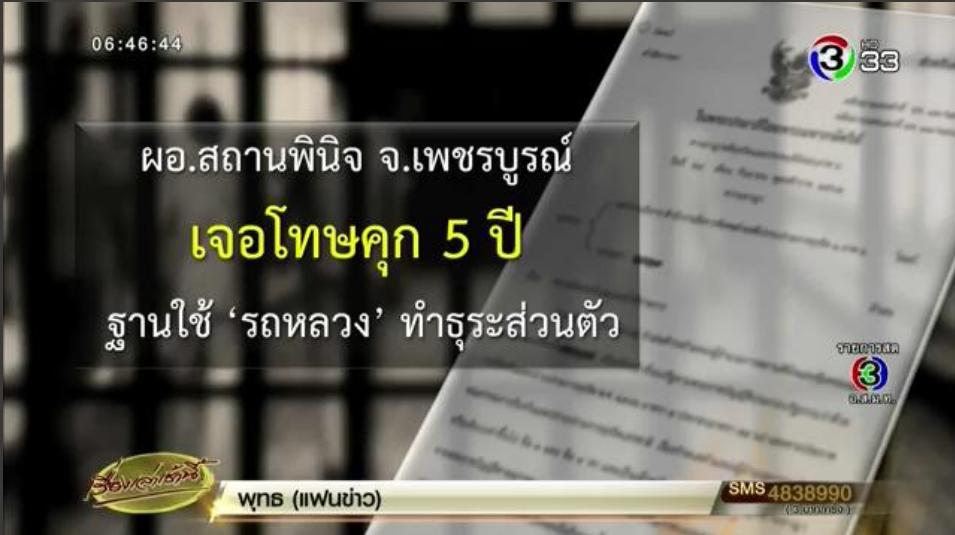
การกระทำของ นาย N. เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 147, 151

รวมจำคุก 18 ปี 24 เดือน

คดีนำรอดยนต์ส่วนกลาง ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนกลางของสถานพินิจฯ จึงเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่จัดการหรือรักษารถยนต์ส่วนกลางซึ่งเป็นทรัพย์สินของสถานพินิจฯ ได้มีคำสั่งให้พนักงานขับรถใช้รถยนต์ส่วนกลางรับส่งระหว่างที่พักกับที่ทำงานเป็นประจำ และให้พาไปทำธุระส่วนตัวในวันหยุด

การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในงานแต่งลูกสาว

จุดเริ่มต้นของคดี

ປະກອບດ້ວຍແພທຍ່ແລະບຸຄລາກຮອງ
ວິຊາພຍາບາລ ໄດ້ຢືນເຮືອງກລ່າວຫາດຕ່ອ
ຄະນະກຽມການ ປ.ປ.ຊ. ວ່ານາຍແພທຍ່ ຂ.
ເນື້ອຄອກຮັ້ງດໍາຮັງດໍາແໜ່ງ ຄະບັດ
ຄະນະແພທຍຄາສດຣ ວິຊາພຍາບາລ ໄດ້ໃຫ້
ບຸຄລາກແລະກັບພຍ່ສັນຂອງມາວກາຍາລີຍ່
ໃນການຈັດງານນັກຄລສມຮສຂອງບຸດຮສາວ
ຂອງດນ ເນື້ອວັນກໍ 13 ມັງກອນ 2554
ກໍ່ບ້ານພັກສ່ວນດັວ ຮວນດັງໃຫ້ສັນນັກ
ເດືອຍການຈັດງານໃນວັນກໍ 10 ແລະ 12
ມັງກອນ 2554 ໂດຍມັບດັດກາຮັດດັງນີ້

ປະກອບດ້ວຍ

- เก้าอี้พร้อมปลอก จำนวน 100 ตัว
 - กระดางดันไม้

สังให้หัวหน้าธุรการฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ซึ่งเป็นผู้ที่จัดเดิร์ยมสถาณที่ในงานต่าง ๆ
ของคณะแพกยคานาสตรฯให้ไปช่วยจัดเดิร์ยมงาน
ได้งานบุตตรสวของดู และให้นำ
กรรพย์สันของคณะแพกยคานาสตรฯ
ไปใช้จัดงาน

ພລກາຣດຳເນີນຄົດ

ບັນຍອມໃຫ້ນາຮຕຍນດໍສ່ວນກາລາງຂອງຄະນະແພເກຍຄາສດຖ່າ
ໄປໃຫ້ບຣທຸກກຣັພຢ່ສັນດັກລ່າວແລະຂນ່ສົງເຈົ້າໜ້າກໍ່ຂອງ
ຄະນະແພເກຍຄາສດຖ່າ ໄປກໍບ້ານຂອງຈໍາເລຍ ຈໍານວນ 4 ຄັນ ດັງນີ້

- รถกระเบง จำนวน 3 คัน
 - รถถัง จำนวน 1 คัน

03

สั่งให้เจ้าพนักงานไปสอดกศบศึกษา คณะแพทยกศาสด
นำทักษยสันของคณะแพทยกศาสดรฯ ไปติดตั้งใช้
ในงาน ถังน้ำ

- กล่องวัสดุ จําบวน 2 เครื่อง
 - ໂໂກກັບນໍ ຈໍາบวน 1 ເຄຣື່ອງ
 - ສາຍສະຫະຍານ ຈໍາบวน 1 ຊດ
 - ຂາດັ່ງກຳສ້ອງນອັເຕອດ ຈໍາบวน 2 ເຄຣື່ອງ
 - ກລອງຕ່າງຮຸປູ ຈໍາບວນ 2 ດັວ
 - ຂັດສະວັດຂອຮ້ອງ (ຂັດຄວບຄມ) ຈໍາບວນ 1 ຊດ
 - ເຄຣື່ອງເລັ້ນແລະບັນທຶກຕົວດັວີ້ຕີ ຈໍາບວນ 1 ເຄຣື່ອງ

02

:: การนำร่องนิติส่วนกลางไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน :: (คดีหมายเลขแดงที่ 695/2561)

ผู้อำนวยการส่านักงานเขตพื้นที่การศึกษาบ้าน ประดุมศึกษา เขต 2
นำรอดหลวงซึ่งเป็นรอดยนต์ส่วนกลางมีชื่อรอดยนต์ประจำตำแหน่ง
ไปใช้เป็นการส่วนตัว และนำไปจอดไว้ที่บ้านพักของตนเอง
เป็นการขัดต่อระเบียบส่านักนายกรัฐมนตรี

(ระเบียบส่านักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรัฐราชการ พ.ศ. 2523 ข้อ 16 วรรคสอง กำหนดให้
การเก็บรักษาภาระต้นที่ส่วนกลางให้เก็บไว้ในสถานที่เก็บหรือบริเวณของส่วนราชการ)

1

2

ผู้อำนวยการฯ ได้ห้ามภาระนำรอดหลวงไปใช้อย่างเด็ดขาดในระหว่าง
ที่ตนไม่อยู่ ด้วยภาระได้ก่อมาขออุญาตใช้รอดหลวงดังกล่าวเพื่อไป
พบแพทย์ที่คลินิก ซึ่งตนเห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจึงขออุญาต
ให้ภาระนำรอดคันดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันมีเชิงกิจการ
ของทางราชการ และประสบอุบัติเหตุชนกันอยรดับบรรทุกพ่วง 18 สล้อ
ทำให้รอดยนต์ราชการเสียหาย เป็นการขัดต่อระเบียบส่านักนายกรัฐมนตรี

(ระเบียบส่านักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรัฐราชการ พ.ศ. 2523 ข้อ 4 “รอดยนต์ส่วนกลาง” หมายความว่า
รอดยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จดไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ)

ผู้อำนวยการฯ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต นำรอดยนต์ส่วนกลางไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง
ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 ศาลพิพากษาลงโทษ จำคุก 3 ปี 4 เดือน

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

7

การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง
เพื่อประโยชน์ทางการเมือง
(Pork - barreling)

การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุญาติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้าน
เกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

คดีนำงบหลวงไปทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ถนนเอว

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายก อบจ. ศกลนคร ได้เบิกจ่ายงบประมาณค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไวนิลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 แผ่น ที่มีข้อความว่า “พูดนี่มี ยึดหัวน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องชาวสกล” พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 ลงวันที่ 20 มิ.ย. 2549 ข้อ 4 “ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล”

กรรมบัญชีกล่าว เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ถนนเอว ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบและเม็ดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายก อบจ.อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครอง พิพากษา ให้นายก อบจ. ศกลนคร ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบและเม็ดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
คดีหมายเลขคดีที่ 0.185/2559

อนุสัญญา UNCAC

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003

(United Nations Convention against Corruption 2003: UNCAC)

- มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 (ค.ศ. 2005) ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาดังกล่าว เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2546 และได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2554
- วัตถุประสงค์ในการต่อต้านการทุจริต โดยมีหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่
 - การป้องกันการทุจริต
 - การกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย
 - ความร่วมมือระหว่างประเทศ
 - การติดตามทรัพย์สินคืน

อนุสัญญา UNCAC

1. การป้องกันการทุจริต (Chapter 2 Preventive Measures)

- การป้องกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน เช่น การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มาตรการความโปร่งใส ในการสนับสนุนทางการเงินของพรบคการเมือง มาตรการป้องกันความเป็นอิสระ และส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมของฝ่ายตุลาการและอัยการ
- การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- การป้องกันความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมของอดีตข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ลาออก หรือเกษียณอายุ
- การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ สาธารณะอย่างเปิดกว้าง และไม่เปิดเผยชื่อผู้รายงานการทุจริต

อนุสัญญา UNCAC

2. การกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย (Chapter 3 Criminalization and law enforcement)

- การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศด้วยว่าด้วยรัฐบาลทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการเรียกร้องหรือการรับประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญา
- การยักยอก เปี้ยดบัง หรือยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเจตนา และกำหนดให้การให้สินบนแก่บุคคลในหน่วยงานเอกชนเป็นความผิดทางอาญา (bribery in the private sector)
- การใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบ (trading in influence)
- การร่ำรวยผิดปกติ (illicit enrichment)
- การยักยอกทรัพย์ในภาคเอกชน (embezzlement of property in the private sector)
- การฟอกทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด (laundering of proceeds of crime)
- การปกปิดทรัพย์สินซึ่งได้มาภายหลังการกระทำความผิด (concealment)
- การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (obstruction of justice)
- การกำหนดอายุความสำหรับความผิดที่กำหนดตามอนุสัญญานี้ให้มีระยะเวลาขึ้นหรือให้อายุความสะอาดดุลหมาย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีกระบวนการยุติธรรม

3. ความร่วมมือระหว่างประเทศ (Chapter 4 International Cooperation)

- กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือกันและกันทางกฎหมาย (mutual legal assistance) ตั้งแต่การสืบสวนสอบสวน และกระบวนการพิจารณาทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองเกี่ยวกับการทุจริต การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (extradition) ที่กำหนดให้รัฐภาคี ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่กันแม้ในกรณีที่การกระทำอันเป็นพืนฐานทางกฎหมายของการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้จะไม่เป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐภาคีที่ได้รับการร้องขอ ก็ตาม กล่าวคือ อนุสัญญานี้กำหนดเป็นพันธกรณีให้รัฐภาคีต้องยกเว้นให้มิต้องใช้หลัก double หรือ dual criminality นอกจากนี้ ยังมีมาตรการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมายในการ สืบสวน สอบสวน การฟ้องคดี และกระบวนการทางศาลต่างๆ ที่เกี่ยวกับความผิดภายใน อนุสัญญานี้

อนุสัญญา UNCAC

4. การติดตามสินทรัพย์คืน (Chapter 5 Asset Recovery)

- กำหนดให้รัฐภาคีจะต้องดำเนินการให้ความร่วมมือและการช่วยเหลือในเรื่องการติดตามสินทรัพย์คืนตามหลักมูลค่า (value based) มีการตรวจสอบข้อมูลลูกค้าของสถาบัน การเงิน และบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการโอนเงินที่แท้จริง มีการป้องกันและการสืบหากการโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีในการติดตามสินทรัพย์คืนที่มีการโอนย้ายสินทรัพย์ระหว่างรัฐภาคี การอายัดหรือยึดทรัพย์สินตามคำร้องขอของรัฐภาคีอื่น อนุสัญญานี้กำหนดให้ต้องมีการพิจารณามาตรการที่จำเป็นในการรับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามอนุสัญญานี้โดยใช้มาตรการทางแพ่ง โดยไม่ต้องฟ้องร้องเป็นคดีอาญา รวมถึงการกำหนดให้ผู้กระทำความผิดจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่รัฐภาคีอื่นที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดนั้นได้

แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสากล

หลักคิดการแยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสากล ซึ่งองค์กรในระดับสากลต่างก็ให้ความสำคัญ ดังจะเห็นได้จาก จรรยาบรรณสากลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประกาศขององค์การสหประชาชาติ และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption - UNCAC) ค.ศ. 2003 ที่กำหนดให้ “การแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่เป็นมาตรฐานความประพฤติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติงานของรัฐแต่ละรัฐ และระหว่างรัฐ”

แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสากล

หลักการปฏิบัติสากล

- เจ้าหน้าที่ของรัฐ **ไม่พึงใช้อำนาจในทำแท่งหน้าที่ของตนในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน** หรือผลประโยชน์ทางการเงินอันไม่สมควร สำหรับตนหรือสมาชิกในครอบครัว **ไม่พึงประกอบธุกรรมเข้ารับตำแหน่ง** หรือหน้าที่หรือมีผลประโยชน์ทางการเงิน การค้า หรือผลประโยชน์อื่นใด ในทำนองเดียวกัน **ซึ่งขัดกับตำแหน่ง บทบาทหน้าที่ หรือการปฏิบัติในตำแหน่ง** หรือบทบาทหน้าที่นั้น
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามขอบเขตที่กำหนดโดยตำแหน่งหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมายหรือนโยบายในการบริหาร **พึงแจ้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางธุรกิจ การค้า และการเงิน** หรือกิจการอันทำเพื่อผลตอบแทนจากการเงิน **ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ขัดกันได้** ในสถานการณ์ที่มีโอกาสจะเกิดหรือที่ดูเหมือนว่าได้เกิดกรณีผลประโยชน์ขัดกันขึ้นระหว่างหน้าที่และผลประโยชน์ส่วนตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพึงปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้เพื่อลดหรือขจัดซึ่งผลประโยชน์ขัดกันนั้น
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ **ไม่พึงใชเงิน ทรัพย์สิน บริการ หรือข้อมูลซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงาน** หรือเป็นผลมาจากการปฏิบัติงาน เพื่อกิจการอื่นใด โดยไม่เกี่ยวข้องกับงานในตำแหน่งหน้าที่โดยไม่สมควรอย่างเด็ดขาด
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ **พึงปฏิบัติตามการซึ่งกำหนดโดยกฎหมายหรือนโยบายในการบริหาร เพื่อมิให้ผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เดิมของตนโดยไม่สมควรเมื่อพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปแล้ว**

การรับของขวัญหรือของกำนัล

- เจ้าหน้าที่ของรัฐ **ไม่พึงเรียกร้องหรือรับของขวัญหรือของกำนัลอื่น** ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม **ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท** การดำเนินงานตามหน้าที่หรือการวินิจฉัยของตน

บทบาทของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

หลักคิดการแยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมอย่างเด็ดขาดดังกล่าววนี้ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนข้อ 5 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางแผน ดังนี้

1

ไม่นำความลับพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง บรรพบุรุษ เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

2

ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

บทบาทของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

3

ไม่กระทำการใด หรือ怠慢 หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลื่อوبแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ในการนี้มีความเคลื่อوبแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำการดังกล่าวไว้ก่อน และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการได้แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

4

ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการ เป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

การป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

มาตรา 126, 127 และ 128

มาตรา 126 และ 127 เป็นบทบัญญัติเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งได้รับมอบอำนาจจากรัฐให้มีอำนาจในการ “อนุมัติ อนุญาต การให้สัมปทาน และลงนามในสัญญาต่าง ๆ รวมถึงอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี”

จึงบัญญัติกฎหมาย “ห้าม” เจ้าพนักงานของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด และรวมถึงคู่สมรส (เว้นแต่คู่สมรสดำเนินกิจการนั้นอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง) ดำเนินกิจการ บางอย่างขณะที่ดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาสองปี ดังนี้

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126

1. เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

2. เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นดังกล่าว ต้องดำเนินการไม่ให้มี ลักษณะดังกล่าว **ภายในสามสิบวัน** แต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

3. รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนจากรัฐ หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการในลักษณะดังกล่าวในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแลควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี “เว้นแต่” จะเป็น “ผู้ถือหุ้น” ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด “ไม่เกินร้อยละห้า” ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น

ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นดังกล่าว ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

4. เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจเอกชนนั้นอาจขัดแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

คู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา 126

นอกจากคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังหมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามมิตริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1. ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในท่านองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี
2. เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้ปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยา หรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว
3. บุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ และต่อมาได้จดทะเบียนหย่าขาดจากกันตามกฎหมาย แต่ยังปรากฏหรือมีพฤติกรรมซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือภริยากัน

ตำแหน่งที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามมาตรา 126 (4)

1. กรรมการ ป.ป.ช.
2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
4. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ได้แก่
นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา
5. ผู้บริหารห้องถีนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ได้แก่
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร, นายกเมืองพัทยา, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด,
นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจกรรมตามความในมาตรา 126 พ.ศ. 2563)

ลักษณะและองค์ประกอบมาตรา 126

การกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐ

1. การเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
2. การเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
3. การรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือเป็นหุ้นส่วนในบริษัทที่รับสัมปทาน หรือได้ทำสัญญain ลักษณะดังกล่าว
4. การเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง

ลักษณะและองค์ประกอบมาตรา 126

ความสัมพันธ์

1. เชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ตัวแทน ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาริอ่องนิติบุคคลที่มีการกระทำกับเทศบาล
2. เชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งสามารถครอบคลุมการจัดการบริษัทได้
3. ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา หรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับบุตร เป็นต้น

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 127 ได้กำหนดห้ามให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด **เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่** หรือ **ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น “ภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”**

ผลของการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 126 และ 127

1. กรณีทำการฝ่าฝืนมาตรา 126 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. กรณีคู่สมรสดำเนินกิจการที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 126 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้น รู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3. กรณีทำการฝ่าฝืนมาตรา 127 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 126 และ 127

1. การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง

(1) ตรวจสอบว่าตำแหน่งที่จะเข้าดำรงตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่ห้ามดำเนินกิจการหรือไม่?

(2) ตรวจสอบการดำเนินกิจการของตนว่าได้เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐ เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้นในธุรกิจเอกชนที่เข้าเป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐ รับสัมปทานหรือคงไว้ซึ่ง สัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญา กับรัฐ ที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือไม่?

(3) จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการทำการค้า หรือการทำธุรกิจนั้นอย่างไร? ให้เป็นไปตามกฎหมาย

(4) กฎหมายใช้บังคับกับคู่สมรสและผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อย่างไร?

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 126 และ 127

2. การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่ตนเป็นผู้มีอำนาจในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดีไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

- (1) **ไม่เข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ**
- (2) **ไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือที่รับสัมปทานจากรัฐ**
- (3) **ไม่รับสัมปทานหรือคงคือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น**
- (4) **ไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชน ในฐานะกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง**

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 126 และ 127

(5) กรณีเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วน ต้อง “ไม่เกินห้าเปอร์เซ็นต์” ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ หากถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนเกินห้าเปอร์เซ็นต์ ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว **ภายในสามสิบวัน** นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

สรุปประเด็นข้อบัญญัติตามมาตรา 126 และ 127

ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

จำนวน **9,927 คน**

1. ผู้ดํารงตำแหน่งทางการเมือง

ข้าราชการพลเรือน (หัวหน้าส่วนราชการ) ข้าราชการทหาร (ปลัดฯ, ผู้บัญชาการฯ) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานองค์กรอิสระ (เลขธิการฯ) ผู้ดํารงตำแหน่งเทียบเท่า (เลขธิการฯ)

3. ผู้บริหารห้องฉัน

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา

2. ผู้ดํารงตำแหน่งระดับสูง

ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเมืองพัทยา นายกอบจ. นายกเทศมนตรี นายก อบต.

สรุป กิจการต้องห้ามดำเนินการ มาตรา 126

เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วน
ได้เสียในสัญญาที่ทำกับ
หน่วยงานของรัฐ

ใช้บังคับกับคู่สมรส
ด้วยยกเว้นคู่สมรส
ดำเนินกิจการอยู่ก่อน

เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น
ในบริษัทที่เข้าเป็น^{*}
คู่สัญญา กับหน่วยงาน
ของรัฐ*

*ยกเว้นถือหุ้นในบริษัท
ไม่เกินร้อยละ 5

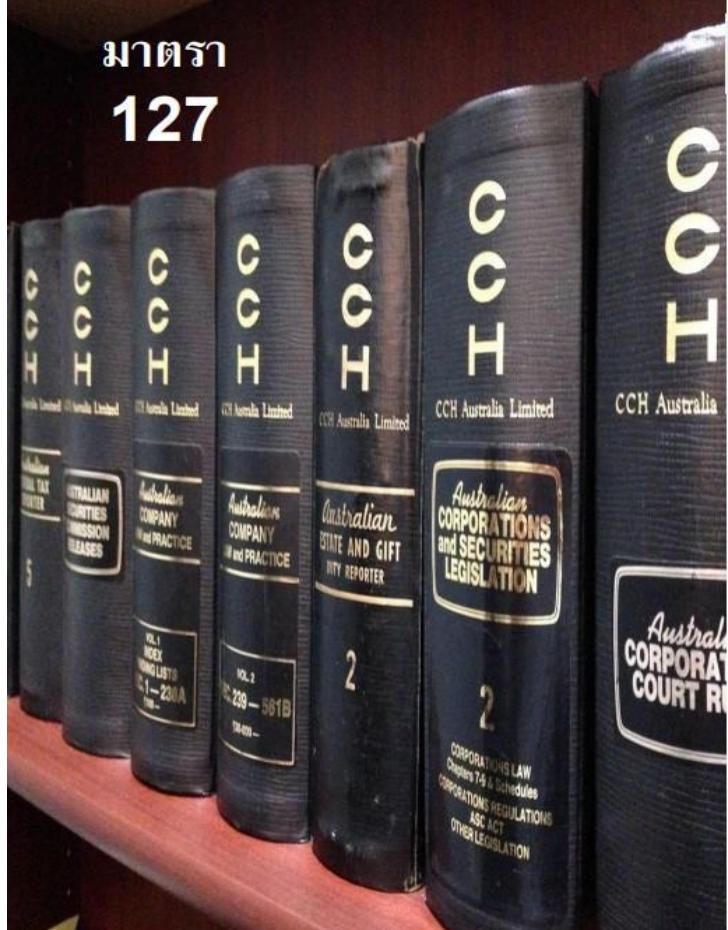

รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่ง^{*}
สัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็น^{*}
คู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาด
ตัดตอน เป็นหุ้นส่วนในห้าง
หุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท
ที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็น^{*}
คู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว*

เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา^{*}
ตัวแทน พนักงาน หรือ^{*}
ลูกจ้าง ในธุรกิจเอกชน
ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ^{*}
ดูแล ตรวจสอบ ของ
หน่วยงานของรัฐ

มาตรา
127

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้ กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการได้ตามมาตรา 126 (4) ภายในสองปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เข้าไปมีส่วนได้เสียใน ธุรกิจของเอกชนในฐานะ

“กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง”

ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ ของหน่วยงาน ของรัฐที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่

ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนอาจขัด หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ตามมาตรา 128

มาตรา 128 “ห้าม” มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่ง **มิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้จากบุพการีผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป**

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยัง **ไม่ถึงสองปี** ด้วยอนุโลม

หลักการสำคัญของมาตรา 128

“ห้าม” เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด ซึ่งองค์ประกอบของกฎหมายมีดังนี้

1. เป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา 4
2. ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น ของขวัญ อุปกรณ์เครื่องใช้ บัตรของขวัญ บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ การรับความบันเทิง การรับบริการที่พัก การรับบริการโดยไม่คิดค่าบริการหรือลดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่น หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
3. ผู้ใด คือ บุคคลธรรมดា และนิติบุคคล

หลักการสำคัญของมาตรา 128 (ต่อ)

4. ข้อยกเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
กล่าวคือ สามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้ในกรณีดังต่อไปนี้
- รับได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ
 - รับจากบุพการี ผู้สืบทอดสันดาน หรือญาติ (ประเพณีหรือฐานานุรูป)
 - รับโดยธรรมจรรยาจากบุคคลซึ่งไม่ใช่ญาติ (มูลค่าไม่เกินสามพันบาท)
 - รับโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ (มีความจำเป็นต้องรับ)

รับได้อย่างไร? ภายใต้เงื่อนไขอะไรบ้าง?

หลักการสำคัญของมาตรา 128

ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

- (1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าเช่าซื้อบ้าน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เป็นต้น
- (2) รับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามฐานานุรูป เช่น บิดามารดาให้บุตร บุตรให้บิดามารดา หรือ ลุงป้าให้หลาน ทั้งนี้ ตามหลักความสามารถและความสมควรแก่ฐานะของผู้ให้
- (3) รับโดยธรรมจรรยา คือ รับจากบุคคลซึ่งไม่ใช่ญาติที่มีราคานี้หรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาท เนื่องในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ หรือรับในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป เช่น ส่วนลดในการส่งเสริมการตลาด/การขาย

หลักการสำคัญของมาตรา 128

(4) รับโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

(4.1) ต้องเป็นกรณีที่รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

(4.2) ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ เพื่อวินิจฉัยเหตุผลหรือความจำเป็น

หลักการสำคัญของมาตรา 128

5. บทกำหนดโทษ

ฝ่าฝืนมาตรา 128 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท และให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตัวแทนหน้าที่ราชการหรือในการยุติธรรม

สรุปประเด็นข้อบัญญัติมาตรา 128

1. “ห้าม” เจ้าพนักงานของรัฐทุกรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นตัวเงินได้
2. ใช้บังคับกรณีพั้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว “ไม่ถึงสองปี” ด้วย
3. สามารถรับได้ภายใต้ “ข้อยกเว้น 4 เงื่อนไข”
4. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคาหรือมูลค่าเกินกว่าที่กำหนด ในกรณีมีความจำเป็นต้องรับ ต้องแจ้งหัวหน้าส่วนราชการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ เพื่อวินิจฉัยว่าจะสมควรรับไว้หรือไม่ กรณี “ไม่สมควรรับ” ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที กรณี “ไม่สามารถคืนได้” ให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นเป็นสิทธิแก่หน่วยงาน

แบบรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ๆ

<p>แบบรายงานทรัพย์สินที่อยู่ประจำที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรมเบื้องต้นได้รับ ความประทับใจและกระบวนการป้องกันและปราบปรามการคุกคามแห่งชาติ เช่น หลักแหลมเพื่อการรับทราบเรื่องที่อยู่ประจำที่นิ่งได้โดยธรรมธรรมของอาชญากรรมของชั้นผู้ พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <p style="text-align: center;">วันที่ เดือน (ตัวหน้าเล็ก) เดือน (ตัวหลังเล็ก) ปี (ตัวหน้าเล็ก) ของปี (ตัวหลังเล็ก) สถานที่ หรือองค์กร (ที่มีภาระผลิตภัณฑ์ของตนและกระบวนการ ปปส./ประเทศไทยคุณภาพดี ประดิษฐ์ ประดิษฐ์)</p> <p>ชื่อเจ้า..... นามสกุล..... สำเนาหนังสือ..... ผู้ติดต่อ.....</p> <p>ขอรายงานการรับทราบทรัพย์สินที่อยู่ประจำที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรมเบื้องต้นได้ที่นี่เป็นไปตามหัวข้อที่ หรือมาตราไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุกคามได้ในข้อ ๑ ซึ่งชื่อเจ้าได้รับทราบเรื่องที่อยู่ประจำที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรม เบื้องต้นได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>ได้รับเรื่องข่าวที่..... วันที่..... 月 ได้รับเรื่องจาก..... สถานที่..... ชื่อ – นามสกุล ของผู้ที่ได้รับทราบเรื่องที่อยู่ประจำที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรมเบื้องต้นได้</p> <p>ที่อยู่..... มีความเสี่ยงอาจเป็น..... รวมและยังคงเป็นภัยให้ประมวลผลของทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรมเบื้องต้นได้ และเสี่ยงภัยจากทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานซึ่งจัดประทุมอันได้มาพร้อมกับที่อยู่..... เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทราบเรื่องที่อยู่ประจำที่นิ่งได้ด้วยอาชญากรรมเบื้องต้นได้</p> <p>ชื่อผู้ลงนามที่อยู่ประจำที่นิ่ง</p> <p>ลงชื่อ..... ผู้รายงาน (.....) /อนุญาต.....</p>	<p>- ๑๖ -</p> <p>☐ อนุญาต เมื่อเจ้ามีเหตุผล และทราบเจ้าเป็นที่ที่ต้องได้รับเพื่อรักษาในศรี มีความต้องการที่จะรักษา ไว้กับบุคคล โดยหมายความว่าได้รับทราบทรัพย์สินที่อยู่ประจำที่นิ่งโดยบุคคล</p> <p>☐ ไม่อนุญาต โดยให้เจ้าศึกษาดูแลหัวข้อสินทรัพย์ประจำที่นิ่งได้ด้วยตนเองได้โดยตัวเอง ในกรณีที่ ไม่สามารถศึกษาได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐดูแลหัวข้อสินทรัพย์ประจำที่นิ่งด้วยความพึงพอใจ หน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐดูแลหัวข้อสินทรัพย์ประจำที่นิ่งได้โดยเร็ว</p> <p>ลงชื่อ..... สำเนาหนังสือ..... วันที่</p>
---	--

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้า
ส่วนราชการ ระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือ
ประธานสภาพัองถิน

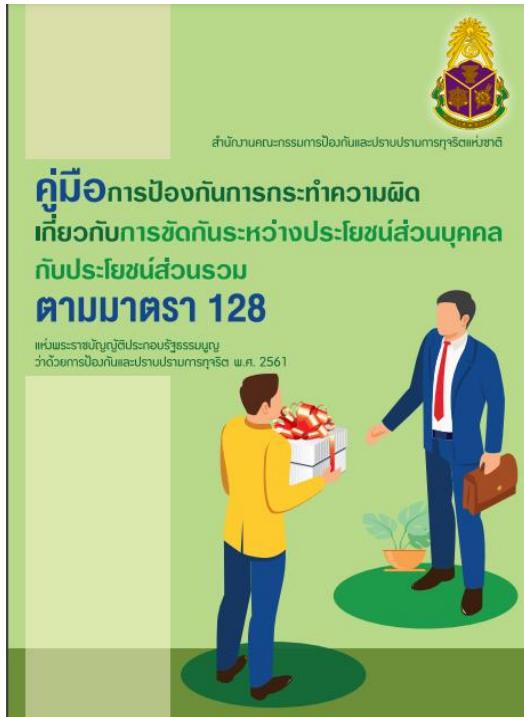
ประธานกรรมการและกรรมการในองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

คู่มือมาตรา 126 และ 127

คู่มือมาตรา 128

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565

สาระสำคัญ

ข้อ 5 **ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว ให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เว้นแต่เป็นการให้ตามประเพณีนิยม เช่น เทศกาลหรือวันสำคัญ โอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือที่ถือปฏิบัติกันในสังคม และต้องมีมูลค่าไม่เกินสามพันบาท หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด**

ข้อ 6 **ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดหาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดหรือของขวัญให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา**

ข้อ 7 **ห้ามผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวรับของขวัญจากผู้ใต้บังคับบัญชาหรือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เว้นแต่เป็นการรับตามข้อ 5**

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565

สาระสำคัญ (ต่อ)

ข้อ 8 **ห้ามผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ยื่นคำขอ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ประกอบธุรกิจที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ซึ่งได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการรับตามข้อ 5 หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด**

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 149 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิก สภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่นึ่งแสนบาท ถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

มาตรา 152 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการได้เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจกรรมนั้น ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ ส่องหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

การจัดการต่อต้านการติดสินบน

Antibribery Management Systems

International Organization for Standardization: ISO 37001

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ระบุว่า “การติดสินบน เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต เพราะเป็นการนำเสนอสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ในรูปแบบของเงินหรือสิ่งตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคล หรือองค์กรธุรกิจ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อแลกเปลี่ยนหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ”

ในขณะที่มีข้อมูลจากธนาคารโลกประเมินว่า ในแต่ละปีมีองค์กรธุรกิจกว่า 50% จ่ายเงินเพื่อติดสินบนปีละ 1 ล้านล้านหรือยูโรห้า หรือ 3% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมโลก ซึ่งจะสร้างปัญหาอย่างมาก ไม่ใช่เพียงความน่าเชื่อถือขององค์กรเท่านั้น แต่เป็นปัญหาความไม่เป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจ การพัฒนาการแข่งขันของประเทศ และเป็นอุปสรรคในการแก้ปัญหาความยากจนโดยด้วยการทำให้สหประชาชาติ (UN) และองค์กรเพื่อการร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) ได้จัดการประชุมเพื่อหารือวิธีปราบปรามและป้องกันการติดสินบน

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2559 องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO) ได้ประกาศใช้มาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 - Antibribery Management Systems ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ให้แนวทางในการจัดทำ ดำเนินการ การรักษาไว้ ตลอดจนการปรับปรุงระบบการจัดการป้องกันการติดสินบน และเป็นมาตรฐานที่สามารถขอการรับรองจากหน่วยรับรอง (Certification Body) เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตติดสินบนจากกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร เป็นระบบการจัดการป้องกันการติดสินบนที่ช่วยให้ผู้บริหาร ตลอดจนผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรมีความมั่นใจว่า องค์กรมีการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม เพื่อป้องกันการทุจริตติดสินบน องค์กรสามารถนำ มาตรฐานนี้เป็นเงื่อนไขในการดำเนินโครงการ หรือทำธุรกิจกับคู่ค้าทางธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

กฎหมายป้องกันการติดสินบนข้าราชการต่างประเทศ หรือ US Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) ของสหรัฐอเมริกา และ UK Antibribery Act ของสหราชอาณาจักร มีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ยิ่งทำให้บริษัทไทยต้องมีมาตรการในการต่อต้านและปราบปรามการติดสินบนอย่างเข้มงวด และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล บริษัทไม่สามารถปัดความรับผิด หรือผลักภาระรับผิดชอบไปยังพนักงาน หรือคู่ค้าภายนอกได้ แต่ต้องมีระบบการจัดการในเรื่องนี้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

มาตรฐาน ISO 37001 ช่วยให้องค์กรสามารถนำนโยบายการต่อต้านการติดสินบนไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การมอบหมายให้มีผู้ดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย การฝึกอบรม การประเมินความเสี่ยง รวมถึงการตรวจสอบสถานะโครงการและคู่ค้า การนำมาตรการควบคุมดูแลด้านการเงินและธุกรรมมาใช้ ตลอดจนการวางแผนระบบการรายงานและขั้นตอนการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

อ้างอิง: https://www.thaicsr.com/2016/11/blog-post_4.html

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 คณะกรรมการธุรกิจการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สว (กมธ 2) 0010/4743 เรื่อง “ข้อเสนอแนะเร่งด่วนต่อรัฐบาลในการปรับปรุงการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยเสนอเร่งรัดการประกาศและนำนโยบายต่อต้านการติดสินบนไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการรัฐมนตรี และผู้บริหารหน่วยงานทุกหน่วยงานในทุกระดับ ต้องเป็นแบบอย่างและประกาศนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน มีการนำนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

บทกำหนดโทษฐานติดสินบน

มาตรา 176 ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจุงใจให้กระทำการไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลได้และกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าว **ไม่มีมาตรการควบคุมภายใน** ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวังโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

บทกำหนดโทษฐานติดลินบน (ต่อ)

นิติบุคคลตามวาระสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวาระสอง ให้หมายความรวมถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

องค์ประกอบความผิด

มาตรา 176 วรคหนึ่ง = เป็นกรณีเอาผิดกับผู้ให้ ขอให้ รับว่าจะให้

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้ใด
2. ให้ ขอให้ รับว่าจะให้
3. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
4. เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ

องค์ประกอบภายใน

เจตนา = มีเจตนาที่จะให้และรู้ว่าผู้ที่ตนจะให้สิ่บบนนั้นเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ

เจตนาพิเศษ = เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ ประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

องค์ประกอบความผิด

มาตรา 176 วรรคสอง = เป็นกรณีเอาผิดกับนิติบุคคล

องค์ประกอบภายนอก

1. ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล (ผู้ให้ ขอให้ รับว่าจะให้)
2. บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ได้แก่ ผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคล ไม่ว่าจะมีหน้าที่และอำนาจในการนั้น หรือไม่

องค์ประกอบภายใน

เจตนา = (1) ผู้กระทำความผิดกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น

(2) นิติบุคคลไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด

มาตรการควบคุมภายใน

นิติบุคคลจำต้องกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม 8 ประการ ดังนี้

1. การป้องกันการให้สินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากการระดับบริหารสูงสุด
2. นิติบุคคลต้องมีการประเมินความเสี่ยงในการให้สินบน
3. มาตรการเกี่ยวกับกรณีมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นการให้สินบนต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจน

คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการ
ควบคุมภายในที่เหมาะสม

สำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบน
เจ้าหน้าที่ทุกคน เจ้าหน้าที่ทุกคนร่วมປະชอบ

มาตรการควบคุมภายใน (ต่อ)

4. นิติบุคคลต้องนำมาตรการป้องกันการให้สินบนไปปรับใช้กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับนิติบุคคล
5. นิติบุคคลต้องมีระบบบัญชีที่ดี
6. นิติบุคคลต้องมีแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการให้สินบน
7. นิติบุคคลต้องมีมาตรการสนับสนุนให้มีการรายงานการกระทำความผิดหรือกรณีมีเหตุน่าสงสัย
8. นิติบุคคลต้องทบทวนตรวจสอบและประเมินผลมาตรการป้องกันการให้สินบนเป็นระยะ
อ้างอิง: สำนักงาน ป.ป.ช., คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ.

“5 แนวทางการขับเคลื่อนองค์กรอย่างยั่งยืน ตามหลักการ Corporate Governance: CG”

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน <https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5-CG?category=16&type=&search=>

1. ຈរຍາບຮຣណຫຼຸກິຈ

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

<https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5-CG?category=16&type=&search=>

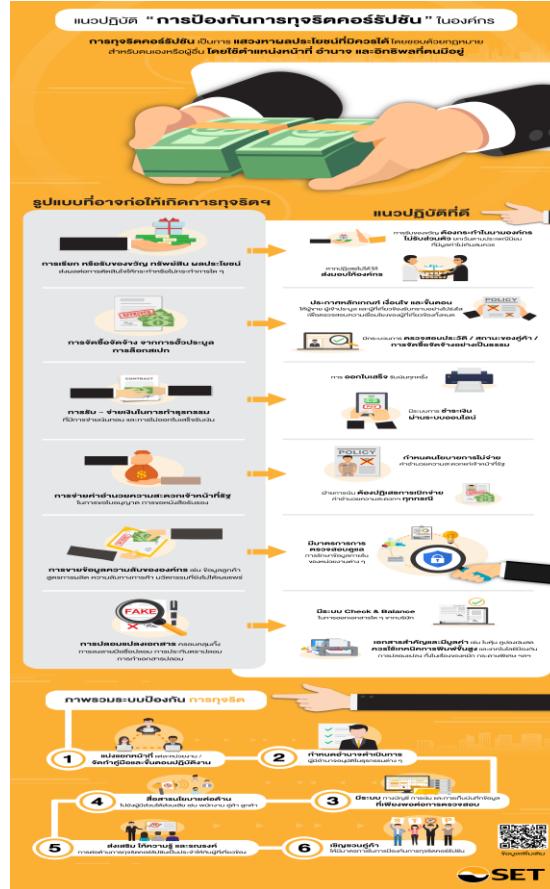
2. การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

<https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5-CG?category=16&type=&search=>

3. การป้องกันการทุจริต

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

<https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5-CG?category=16&type=&search=>

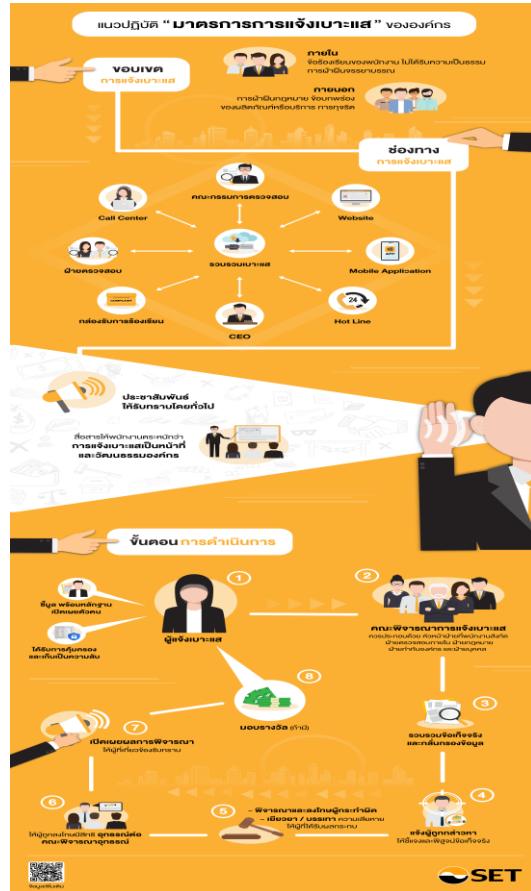
4. การป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

<https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5-CG?category=16&type=&search=>

5. มาตรการการเจ็บเบะแส

แหล่งที่มาของข้อมูล: ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

<https://setsustainability.com/libraries/1101/item/5->

CG?category=16&type=&search=

การรับแจ้งเบacheการทุจริต

การให้กระทำโดยมิชอบ

กรณีผู้บังคับบัญชาสั่งการให้กระทำโดยมิชอบ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นโต้แย้งหรือขอทบทวน หรือขอให้ยืนยันคำสั่งนั้น

ข้อบัญญัติตามมาตรา 134 ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือ ให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

สำนักงานฯ

ระบบรับแจ้งเบacheasco การทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบacheasco เว็บไซต์

วิธีการเข้าใช้งานระบบ มี 2 วิธี

1. เข้าผ่าน Banner “แจ้งเบacheasco การทุจริต” บนเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช. (<https://www.nacc.go.th>)
2. เข้าระบบโดยตรงที่ URL <https://wbs.nacc.go.th>

แจ้งเบacheasco การทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบacheasco

/ แจ้งเบacheasco การทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบacheasco

แจ้งทุจริต

Report Fraud

บุกปิดตัวคน

เปิดเผยแพร่ตัวคน

ติดตามสถานะ

Track Status

ติดตามสถานะ

หน้าจอหลักของระบบรับแจ้งเบacheasco การทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบacheasco

ระบบรับแจ้งเบาะแสการทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบาะแสทางเว็บไซต์

ทำอะไรได้บ้าง??

รับแจ้งเบาะแสการทุจริต ได้ 2 แบบ

1. แบบปกปิดตัวตน
2. แบบเปิดเผยตัวตน

ติดตามสถานะการแจ้งเบาะแส มี 3 พังก์ชั่นที่สำคัญ

1. การติดตามสถานะของเบาะแสการทุจริตที่เคยแจ้ง
2. รับ-ส่งข้อความถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบะแส
3. ขอรับการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

4. เปลี่ยนรหัสผ่าน

CHAT กับ ป.ป.ช.

สอบถามข้อมูล หรือ
แจ้งเบาะแสการทุจริตกับเจ้าหน้าที่

ระบบรับแจ้งเบาะแสการทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบาะแสทางเว็บไซต์

การแจ้งเบาะแสแบบป กปิดตัวตน

ต้องทำอย่างไร?

รหัสผู้แจ้ง (ถ้ามี)

กรณีเป็นการแจ้งเบาะแสครั้งแรกหรือแจ้งเบาะแสใหม่ ไม่ต้องระบุรหัสผู้แจ้ง

รหัสผ่าน*

รหัสผ่านต้องไม่น้อยกว่า 6 ตัวอักษร และกรุณาจัดจำารหัสผ่านไว้เพื่อรับความคุ้มครองในอนาคต

ยืนยันรหัสผ่าน*

Captcha*

กรุณากรอกตัวอักษรในภาพ

*** กรุณาจัดจำารหัสผู้แจ้งและรหัสผ่านไว้ เพื่อใช้ติดตามสถานะและร้องขอรับการคุ้มครองผู้แจ้ง
เบาะแสในอนาคต ***

1. ไม่ต้องให้ข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ เพียงกำหนด “รหัสผ่าน” (ความยาวไม่น้อยกว่า 6 ตัวอักษร) และใส่ Captcha ก็สามารถแจ้งเบาะแสได้
2. เมื่อแจ้งเบาะแสแล้วเสร็จ จะได้รับ “รหัสผู้แจ้ง” จากระบบ
3. ให้จดจำ “รหัสผู้แจ้ง” และ “รหัสผ่าน” ไว้เพื่อใช้ในการติดตามสถานะ การร้องขอรับการคุ้มครองผู้แจ้งเบะแส รวมกับการแจ้งเบาะแสครั้งต่อไป

หน้าจอแจ้งเบาะแส ส่วนการบันกีข้อมูลผู้แจ้งเบาะแสแบบป กปิดตัวตน

สำนักงานฯ

ระบบรับแจ้งเบาะแสการทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบาะแสทางเว็บไซต์

การแจ้งเบาะแสแบบ เปิดเผยแพร่ ต้องทำอย่างไร?

- ต้องระบุ “เลขบัตรประจำตัวประชาชน” และ “อีเมล”
- กำหนด “รหัสผ่าน” (ความยาวไม่น้อยกว่า 6 ตัวอักษร) และใส่ Captcha ก็สามารถแจ้งเบาะแสได้
- ใช้ “เลขบัตรประจำตัวประชาชน” และ “รหัสผ่าน” ในการติดตามสถานะ การร้องขอรับการคุ้มครอง ผู้แจ้งเบาะแส รวมถึงการแจ้งเบาะแสครั้งต่อไป
- กรณีลืมรหัสผ่าน สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ โดยระบบจะส่ง Link สำหรับเปลี่ยนรหัสผ่านให้ก้าง อีเมลที่แจ้งไว้

เลขประจำตัวประชาชน*

รหัสผ่าน*

ยืนยันรหัสผ่าน*

คำนำหน้า

ชื่อ

นามสกุล

ที่อยู่

เพศ

หมู่ที่

ซอย

ถนน

แขวง

อำเภอ/เขต

ตำบล/แขวง

หมู่บ้าน/หมู่ที่

อาชีพ

อีเมล*

เป็นสมาชิกมรรฯ Strong

Captcha*

กรุณากrishakhar ในภาษา

หน้าจอแจ้งเบาะแส ส่วนการบันทึกข้อมูลผู้แจ้งเบาะแสแบบเปิดเผยแพร่ตัวตน

ระบบรับแจ้งเบาะแสการทุจริต และติดตามสถานะการแจ้งเบาะแสทางเว็บไซต์

การติดตามสถานะ การแจ้งเบาะแส ทำอะไร/อย่างไรบ้าง?

1. Login เข้า “ระบบติดตามสถานะการแจ้งเบาะแส” จะพบรายการเบะแสการทุจริตที่เคยแจ้งไว้ ซึ่งมีข้อมูล **สถานะการดำเนินการ** ของแต่ละรายการเบะแส
2. สามารถ **เปลี่ยนรหัสผ่าน** ได้ โดยคลิกปุ่ม “เปลี่ยนรหัสผ่าน”
3. สามารถ **ดูรายละเอียด** ของเบะแส โดยคลิกปุ่ม “” ถ่ายรายการเบะแสที่ต้องการ
4. ในรายละเอียดของเบะแส ผู้แจ้งเบะแสจะ **รับ-ส่งข้อความ** กับเจ้าหน้าที่เจ้าของเรื่องได้
5. สามารถ **ร้องขอรับการคุ้มครองผู้แจ้งเบะแส** โดยคลิกปุ่ม “” ถ่ายรายการเบะแสที่ต้องการขอรับการคุ้มครอง และระบุ **ช่องทางการติดต่อ** ลงในระบบ

คำถ้าม?

ตอบคำถ้าม (ถ้ามี)

ความคาดหวัง?

ทำให้ “ต้นทุน” การทุจริตสูงกว่า
“ผลประโยชน์” ที่จะได้รับ

ชีวสัตย์ เป็นธรรม มีอชาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้